Τὸ φύλλον δραχ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες
Καὶ τὰ ἑκατὸν δωδεκασέλιδα φύλλα ἐτήσιας δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 80. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Θαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος | *Ἐν Ἀθήναις, 4 Αὐγούστου 1928* | *Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 36*

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Τί κρῖμα, ψιθύρισε ἡ Νταίζη. Ποῦ νὰ τἄξερα ἐγώ!..

— Μὰ πῶς μποροῦσες νὰ τὸ ξέρεις, ἀγαπητή μου; Ἐγὼ φταίω, ποὺ εἶχα αὐτὴ τὴν ἄτυχη σκέψη. Ἀλλὰ ἤξερα πὼς ὁ λόρδος δὲν πατᾶ ποτὲ σ' αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ πύργου κι' ἀπορῶ μάλιστα πῶς ἦρθε σήμερα! Φαίνεται πὼς ἐκεῖνος ὁ Τζέκιν τοῦ εἶπε τὰ καθέκαστα κι' εἶχε περιέργεια νὰ σὲ ἰδῇ. Ὑποψιάζεται πολὺ εὔκολα καὶ φαντάζεται πὼς ἐμεῖς ἄλλο δὲν κάνουμε ἀπὸ συνομωσίες! Καὶ μεῖς οἱ καϊμένες οὔτε τὸν συλλογιζόμαστε καθόλου!.. Ξέχασέ τον καὶ σύ. Ποτὲ δὲ μένει πολὺν καιρὸ ἐδῶ καὶ χωρὶς ἄλλο, αὔριο μεθαύριο θὰ φύγει... Ἔλα τώρα, τὴ δουλειά μας.

Τὰ δυὸ κορίτσια ἔπιασαν πάλι τὴ δουλειά, πολεμώντας νὰ ξεχάσουν τὴ δυσάρεστη ἐπίσκεψη.

Κι' ὅμως ὁ λόρδος Στάρλυ δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὸ Χουάϊτ-Γκέϊτ οὔτε τὴν ἑπομένη, οὔτε τὶς ἄλλες μέρες. Μάλιστα ἔπαψε νὰ ἀναζητεῖ τὴ μογαξιά, ὅπως ἦταν ἡ συνήθειά του κι' ἔμπαινε συχνὰ στὸ δωμάτιο τῶν κοριτσιῶν ξαφνικά, ἢ ἔκοβε βόλτες στὸν κῆπο, τριγύρω στὴ στέρνα.

Ἡ Νταίζη τὸν συνάντησε κάμποσες φορὲς τὸ πρωΐ ὅταν γύριζε ἀπὸ τὸ παρεκκλῆσι. Ἀπαντοῦσε μ' ἕνα σύντομο χαιρετισμὸ στὴ βαθειὰ ὑπόκλιση τῆς κόρης, τὴν κοίταζε ὅμως κατάμματα κι' ἐκείνη τὄνοιωθε ὅτι καθὼς ἔφευγε, τὴν παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βλέμμα.

Ἡ φίλη μας δοκίμαζε πάντα τὴν ἴδια ταραχὴ ὅταν τὸν ἀντίκρυζε, καὶ θὰ ἤθελε ἂν ἦταν δυνατὸ νὰ κρυφτεῖ ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἀλλὰ μιὰ μυστικὴ γοητεία τὴν τραβοῦσε στὸ ἐρημικὸ παρεκκλῆσι κάθε πρωΐ.

Μιὰ μέρα, τὴ σταμάτησε ἀπότομα:

— Σᾶς βλέπω ταχτικὰ στὸ δρόμο τῆς ἐκκλησιᾶς, τῆς εἶπε. Προσεύχεσθε;

«—Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης ἐδῶ-μέσα καὶ δὲν ἐννοῶ νὰ τὸ λησμονοῦν (Σελ. 294, στ. γ'.)

— Μάλιστα, μυλόρδε, ἀπάντησε ἡ Νταίζη.

— Φυσικά, μουρμούρισε ὁ Στάρλυ, σὰ νὰ μιλοῦσε μοναχός του. Ἡ μυλαίδη δὲ μποροῦσε γάχει στὴν προστασία της μιὰ «διαμαρτυρομένη»!.. Ὥστε ἀνήκετε καὶ σεῖς σ' αὐτὴ τὴ θρησκεία; ἐξακολούθησε κοιτάζοντάς την κατάμματα.

— Μάλιστα, μυλόρδε.

— Ἡ μυλαίδη σᾶς δίδαξε αὐτὴ τὴ θρησκεία; (*)

— Ὄχι, μυλόρδε, ἡ μητέρα μου μὲ ἀνέθρεψε μὲ τὴ θρησκεία της.

Ὁ λόρδος Στάρλυ κοίταξε τὸ παιδὶ αὐτό, ποὺ ἐνῶ φαινόταν δειλό, ἀπαντοῦσε ὅμως θαρρετὰ σ' ἐρωτήσεις τόσο ἐπικίνδυνες. Χαμογέλασε ὡστόσο, σὰ γάπαιζε μ' ἕνα μικρὸ ἀνήξερο ζῶο.

— Εἶστε μικρὴ ἀκόμη καὶ δὲ μπορεῖτε νὰ καταλάβετε τὶς νέες ἰδέες ποὺ ἐπικρατοῦν τώρα στὴ χώρα μας, εἶπε. Οἱ ἄνθρωποι τώρα ἄνοιξαν τὰ μάτια τους. Ἐσᾶς δὲν προσπάθησε κανεὶς νὰ σᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὶς προλήψεις καὶ νὰ σᾶς φανερώσει τὴν ἀληθινὴ θρησκεία;

—Ἡ ἀληθινὴ θρησκεία εἶναι ἡ δική μας, μυλόρδε, εἶπε ἡ Νταίζη μὲ φωνὴ γλυκειὰ καὶ σταθερή.

— Παιδί! εἶπε μὲ σκληρὴ φωνὴ ὁ λόρδος. Ἄλλοι πιὸ σοφοὶ καὶ πιὸ μεγάλοι ἀπὸ σένα, ἔχουν διαφορετικὲς ἰδέες. Ἄφησαν πιὰ τὴ θρησκεία αὐτή, ποὺ εἶναι γεμάτη ψέματα καὶ πλάνες, καὶ βάδισαν τὸ δρόμο τοῦ Κυρίου.

—Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μαζὶ μὲ ὅσους ἀρνιοῦνται τὴν πίστη τους! εἶπε ἡ Νταίζη μὲ ὀργή.

Ὁ λόρδος Στάρλυ τινάχτηκε ξαφνισμένος:

— Ξέρετε ποῦ βρίσκεστε, κόρη μου; εἶπε. Ξέρετε σὲ ποιὸν μιλᾶτε;

Ἡ Νταίζε τρόμαξε τώρα, ἀλλὰ δὲ φοβήθηκε νὰ τὸν κοιτάξει στὰ μάτια καὶ ν' ἀπαντήσει:

(*) Ὁ ἀναγνώστης πρέπει νὰ μὴ λησμονεῖ ὅτι ὁ βασιλιὰς κι' οἱ ὀπαδοί του ἦταν καθολικοί, ἐνῶ οἱ ἐπαναστάτες, οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κρόμβελ ἦταν διαμαρτυρόμενοι μὲ αὐστηρότατες ἀρχές, γι' αὐτὸ λέγονταν καὶ «πουριτανοί».

— Ξέρω, μυλόρδε!

Λάμψη ὀργῆς ἄστραψε στὰ μάτια του.

— Εἶστ' ἕνα παιδί! εἶπε πάλι σηκώνοντας τοὺς ὤμους. Δὲν ξέρετε νὰ ζυγίζετε τὰ λόγια σας! Πηγαίνετε!

Καὶ τὴν ἔδιωξε μὲ μιὰ ἀγέρωχη χειρονομία. Ἡ κόρη ἔφυγε μὲ δυνατὸ καρδιοχτύπι, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ταχύνει τὸ βῆμα της, οὔτε νὰ χαμηλώσει τὸ κεφαλάκι της.

Ὅταν ὅμως βρέθηκε στὸ δωμάτιό της, ἀγαλογίστηκε μὲ τρόμο πόσο ἀπερίσκεπτη ἦταν ὅταν τολμοῦσε αὐτή, ἕνα μικρὸ κι' ἀπροστάτευτο κορίτσι, νὰ ἀντιμετωπίζει τὴν ὀργὴ τοῦ πάνισχύρου ἐκείνου ἄρχαντα.

— Ὤ, πόσο ἔρημη εἶμαι δῶ, συλλογιζόταν, σὲ μιὰ μακρινὴ ἔπαυλη, κοντὰ σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ μὲ μισεῖ!

Τότε συλλογίστηκε τὴ θειὰ-Τζέννη, τὸ μπάρμπα-Θωμᾶ, τὸ γέρο-Δίκ καὶ τὸ Τζόε. Καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα ἀπὸ τὸ παράπονο.

Ὡστόσο, ὁ λόρδος Στάρλυ εἶχε σταθεῖ καὶ κοίταζε τὸ κορίτσι, ὥς που χάθηκε ἀπὸ τὰ μάτια του.

Δὲν ἦταν θυμωμένος τώρα πιά, γιατὶ μιὰ καινούργια ἔγνοια τὸν ἀπασχολοῦσε. Μέσα στὶς ἀναμνήσεις του, πρόβαλλε τώρα ἡ εἰκόνα μιᾶς κόρης στὴν ἴδια ἡλικία ποὺ ἔμοιαζε τρομερὰ μ' αὐτὴν ἐδῶ.

Εἶχαν περάσει χρόνια ἀπὸ τότε. Μεγάλα γεγονότα εἶχαν ταράξει τὴ ζωή του καὶ τὰ μαλλιά του εἶχαν ἀσπρίσει. Τώρα ἦταν ὁ δυνατὸς λόρδος Στάρλυ, ἀλλὰ μέσα στὴ μνήμη του ἔμενε πάντα καθαρὴ ἡ εἰκόνα τῆς νεαρῆς ἐξαδέλφης του, τῆς λαίδης Διάνας, ὅταν τῆς ἐζήτησε τὸ χέρι της κι' ἐκείνη τὸν ἀπέκρουσε.

Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἐρχόταν μιὰ εἰκόνα ἀπαράλλαχτη νὰ σηκώσει μπροστά του τὸ κεφάλι καὶ νὰ τὸν κατηγορήσει γιὰ τὴν προδοσία του. Ἡ ἴδια ἡ φωνή της ἡ γλυκειὰ κι' ἀτάραχη, τὸ ἴδιο τὸ βλέμμα της τὸ ὁλόϊσο καὶ φωτεινό, ποὺ ἔφτανε ὥς τὴν καρδιά του.

Δυὸ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ ἔχουν ὅμοια χαρακτηριστικά. Ἡ στάση ὅμως, ἡ κίνηση, ἡ ἔκφραση τῶν ματιῶν, μαρτυροῦν ὅτι ἡ ὁμοιότητα δὲν εἶναι τυχαία.

Τὄνομα τῆς Νταΐζης ἀνέβηκε ἀθελά του στὰ χείλη του. Ἡ Νταΐζη! Ἡ Νταΐζη μέσα στὸ ἴδιο τὸ σπίτι του, προστατευόμενη ἀπὸ τὴ γυναίκα του! Μιὰ τέτοια σύμπτωση ἦταν πολὺ περίεργη καὶ δὲ μποροῦσε νὰ χωρέσει στὸ μυαλό του.

Ἀμέσως ὑποπτεύθηκε προδοσία ἀπὸ μέρους τοῦ Τζέκιν. Εἶχε περάσει ὅλη τὴ ζωή του μὲ συνομωσίες καὶ πολὺ δύσκολα πίστευε στὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν τιμιότητα τῶν ἄλλων.

Γύρισε στὰ δωμάτιά του καὶ ζήτησε ἀπὸ τὴ λαίδη νὰ τὸν δεχθεῖ. Βιαζόταν νὰ μάθει τί εἶχε νὰ φοβᾶται στὸ μέλλον.

Ἡ λαίδη ἤθελε κι' αὐτὴ νὰ μάθει τὴν ἐξήγηση τῆς μακρυᾶς αὐτῆς ἐπισκέψεως... Ζοῦσαν τόσο χωρισμένοι, ὥστε ὁ λόρδος πολὺ σπάνια ἔμενε τόσες μέρες στὴν κατοικία της.

— Μυλαίδη! εἶπε τέλος ἐκεῖνος, θ' ἀναγνωρίσετε, ὅτι σᾶς ἄφισα μεγάλη ἐλευθερία στὴ διεύθυνση τοῦ σπιτιοῦ σας. Σᾶς ἐπέτρεψα νὰ μαζέψετε τριγύρω σας ἀνθρώπους ὁμοθρήσκους σας, μ' ὅλο ποὺ μοῦ ἦταν ὕποπτοι. Ἀλλὰ θὰ σᾶς χρωστοῦσα χάρη, ἂν τοὺς ὑπενθυμίζατε, ὅτι βρίσκονται στὸ σπίτι μου, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης ἐδῶ μέσα κι' ὅτι δὲν ἐγγοῶ νὰ τὸ λησμονοῦν.

— Δὲ φαντάζομαι ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μου ξέχασε νὰ σᾶς δείξει τὸ σεβασμὸ ποὺ πρέπει, εἶπε μὲ ψυχραιμία ἡ λαίδη.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Σκοὺς Λάπωνες

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Αἴζα, πρέπει νὰ πᾶς νὰ βρῆς τὸν πατέρα μας!

Καὶ τῆς φάνηκε σὰν νὰ τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Πῶς μπορῶ νὰ τὸ κάνω μιὰ καὶ δὲν ξέρω οὔτε ποῦ βρίσκεται;

— Γι' αὐτὸ νὰ μὴ σὲ νοιάζει, ἀπάντησε ὁ Μάτα μὲ τὸν εὔθυμο τόνο του. Ἐγὼ θὰ σοῦ στείλω κάποιον ποὺ θὰ σὲ βοηθήσῃ.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ ἡ Αἴζα ἔβλεπε αὐτὸ τὸ ὄνειρο, κάποιος χτύπησε τὴν πόρτα της. Κι' αὐτὸ ἦταν ἀληθινὸ χτύπημα. Ἡ Αἴζα ὅμως ἦταν ἀκόμη τόσο βυθισμένη στὄνειρό της, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τί ἦταν ἀλήθεια καὶ τί ἦταν ὄνειρο. Κι' ἔτσι, ὅταν πῆγε νὰ νοίξῃ τὴν πόρτα, συλλογιζότανε: «Θὰ εἶναι ὁ βοηθὸς ποὺ μοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ μοῦ στείλῃ ὁ Μάτα»

Ἂν στὸ κατώφλι τῆς πόρτας στεκόταν τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνας πραγματικὸς ἄνθρωπος, ἡ Αἴζα, ἀνοίγοντάς του, θὰ καταλάβαινε ἀμέσως πὼς δὲν ὀνειρευόταν πιά. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ χτύπησε δὲν ἦταν ἄνθρωπος· ἦταν ἕνας μικρὸς πιτσιρίκος μόλις μιὰ σπιθαμή. Καὶ παρ' ὅλο ποὺ ἡ νύχτα ἦταν τόσο προχωρημένη ἔξω ἔφεγγε σὰν γάταν μέρα κι' ἡ Αἴζα ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸν μικρὸ ἐκεῖνον ποὺ εἶχαν κάμποσες φορὲς συναντήσει στὸ ταξίδι τους. Τότε τὸν εἶχε φοβηθεῖ, καὶ τὸ ἴδιο θὰ πάθαινε καὶ τώρα ἂν ἦταν ἐντελῶς ξύπνια. Εἶχε ὅμως τὴν ἐντύπωση πὼς ἔβλεπε ἀκόμα ὄνειρο καὶ συλλογιζόταν: «Δὲν μποροῦσε νὰγαναι ἄλλος ἀπ' αὐτὸν ποὺ εἶπε ὁ Μάτα πὼς θὰ μὲ βοηθήσῃ». Καὶ σ' αὐτὸ δὲν εἶχε ἄδικο, γιατὶ ὁ μικρὸς εἶχε ἔλθει σταλήθεια γι' αὐτὸ τὸ σκοπό. Σὰν εἶδε λοιπὸν πὼς δὲν τὸν φοβόταν, τῆς εἶπε μὲ λίγα λόγια ποῦ βρισκόταν ὁ πατέρας της καὶ τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ γιὰ νὰ τὸν βρῇ.

Ἐνόσῳ ὅμως ὁ πιτσιρίκος μιλοῦσε, ἡ Αἴζα ἄρχισε νὰ καταλαβαίνῃ τὴν πραγματικότητα, καὶ ὅταν τελείωσε ἦταν πιὰ ἐντελῶς ξύπνια. Καὶ τότε ἔνοιωσε φοβερὸ τρόμο, γιατὶ κατάλαβε πὼς μιλοῦσε μ' ἕνα πλάσμα ὑπερφυσικό. Δὲν τοῦ ἀπάντησε οὔτε μιὰ λέξη, ἀλλὰ τρύπωσε πάλι γρήγορα μέσ' στὴν κάμαρα κι' ἔκλεισε μὲ ὁρμὴ τὴν πόρτα πίσω της. Τὴν τελευταία στιγμὴ τῆς φάνηκε πὼς εἶδε τὸ πρόσωπο τοῦ μικροῦ νὰ παίρνῃ μιὰ πολὺ λυπημένη ἔκφραση, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ ἄλλο ἀπ' ὅ,τι ἔκανε. Τρέμοντας ὅλη ἀπὸ τὸν φόβο της, χώθηκε μὲ βία στὸ κρεββάτι καὶ κουκουλώθηκε μὲ τὰ σκεπάσματα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.
ΣΤΟΥΣ ΛΑΠΩΝΕΣ

Στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τῆς Λουοσσαγιάουρε, μιᾶς μικρῆς λίμνης ποὺ βρίσκεται κάμποσο ἀκόμη βορειότερα ἀπὸ τὸ Βάλμπερκετ, ἦταν ἕνας καταυλισμὸς ἀπὸ Λάπωνες. Ἡ λίμνη βρισκόταν ἀνάμεσα σὲ δυὸ ψηλὰ βουνὰ ποὺ, ὅπως ὅλοι εἶχαν ἀκουστά, ἦταν ἡλόκληρα ἀπὸ σίδηρο. Γι' αὐτὸ τώρα εἶχε φθάσει ὥς τὰ βουνὰ ἐκεῖνα σιδηρόδρομος, καὶ γύρω ἀπὸ τὸν σταθμὸ εἶχαν ἀρχίσει νὰ κτίζουνται κάμποσα ξύλινα σπιτάκια γιὰ τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς μηχανικοὺς τῶν μεταλλείων. Ἀντίκρυ στὸ μικρὸ αὐτὸ χωριό, στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς λίμνης, εἶχαν στήσει οἱ Λάπωνες τὶς σκηνές τους, κι' ἀλήθεια δὲν εἶχαν χρειασθεῖ πολὺν καιρὸ γι' αὐτὸ τὸ πράγμα. Ἔχωσαν δυὸ-τρία παλούκια στὴ γῆ κι' ἀπὸ πάνω τέντωσαν μερικὰ δέρματα ἀπὸ ταράνδους κι' ἔτσι τὸ σπίτι τους ἦταν ἕτοιμο. Ὕστερα ἅπλωσαν στὸ πάτωμα κάμποσα κλαριὰ ἀπὸ πεῦκα καὶ δέρματα ἀπὸ ταράνδους, καὶ στερέωσαν στὴν κορυφὴ τὴν μεγάλη σιδερένια ἀλυσσίδα ἀπ' ὅπου κρεμοῦσαν τὸ τσουκάλι τους ποὺ μαγείρευαν τὸ φαΐ τους.

Ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Ἰουλίου, ἔβρεχε τόσο δυνατὰ ἐκεῖ στὴν Λουοσσαγιάουρε, ὥστε οἱ Λάπωνες ποὺ ἦταν συνηθισμένοι νὰ περνοῦν ὅλο τὸ καλοκαίρι στὸ ὑπαιθρο, νύχτα καὶ μέρα, ἀναγκάσθηκαν νὰ μαζευτοῦν ὅλοι σὲ μιὰ σκηνὴ καὶ κάθονταν γύρω ἀπ' τὴν φωτιὰ πίνοντας καφέ.

Ἐνῶ κάθονταν ἔτσι καὶ μιλοῦσαν, ἦρθε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς λίμνης μιὰ βάρκα καὶ ἄραξε ἐκεῖ ποὺ εἶχαν οἱ Λάπωνες τὶς σκηνές τους. Ἀπ' τὴν βάρκα βγῆκε ἕνας ἐργάτης μ' ἕνα κοριτσάκι ὥς δεκατεσσάρων ἐτῶν. Τὰ σκυλιὰ ἄρχισαν νὰ γαυγίζουν κι' ἕνας ἀπ' ἐκείνους ποὺ βρισκόταν μέσα στὴ σκηνὴ ἔβγαλε τὸ κεφάλι του ἔξω, γιὰ νὰ δῇ τί τρέχει. Μόλις εἶδε τὸν ἐργάτη, ἔνοιωσε μεγάλη χαρὰ γιατὶ ὁ ξένος ἦταν ἕνας καλὸς φίλος τῶν Λαπώνων, ποὺ ἤξερε νὰ μιλῇ τὴ γλῶσσα τους κι' εἶχε ἕναν ἀγαθὸ κι' εὔθυμο χαρακτῆρα.

— Στὴν ὥρα ἔρχεσαι, Σέντεμπεργκ. τοῦ φώναξε. Ὁ καφὲς ψήνεται στὴ φωτιὰ καὶ μ' αὐτὸ τὸν καιρὸ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μείνῃ ἔξω· ἔλα λοιπὸν μέσα γιὰ νὰ μᾶς πῇς κανένα νέο.

Ὁ ἐργάτης χώθηκε μέσ' στὴ σκηνή. Κι' ὕστερα ἀπὸ πολὺν κόπο καὶ μὲ πολλὰ γέλια κι' ἀστεῖα, ἔγινε τόπος γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὸ κορίτσι. Μόλις ἐκάθησε, ὁ ἐργάτης ἄρχισε ἀμέσως νὰ μιλῇ μὲ τοὺς Λάπωνες στὴ γλῶσσα τους κι' ἐντωμεταξὺ τὸ κορίτσι, ποὺ δὲν καταλάβαινε λέξη ἀπ' ὅσα λέγανε, καθόταν καὶ κοίταζε ὅλα γύρω της μ' ἔκπληξη: τοὺς Λάπωνες καὶ τὶς γυναῖκες τους, τὸ καζάνι τὸ κρεμασμένο ἀπ' τὴν ἀλυσσίδα, τοὺς τοίχους καὶ τὸ πάτωμα, τὰ φλιτζάνια, τὶς πίπες τους καὶ τὰ παρδαλὰ φορέματα μὲ τὰ περίεργα σχέδια, ποὺ ἦταν τόσο διαφορετικὰ ἀπ' ὅ,τι εἶχε συνηθίσει. Ἔξαφνα ὅμως ἔπαψε νὰ κοιτάζῃ γύρω της καὶ κατέβασε τὰ μάτια της, γιατὶ ἔνοιωσε πὼς ὅλοι μέσα στὴ σκηνὴ κοίταζαν αὐτήν. Ὁ Λάπων ποὺ καθόταν δίπλα της, τῆς χτύπησε προστατευτικὰ τὴν πλάτη καὶ τῆς εἶπε σουηδικὰ «μπράβο μπράβο», μιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τῆς γέμισε ἕνα μεγάλο φλιτζάνι μὲ καφέ, κι' ἕνα ἀγοράκι συνομίλικό της ἐπάνω-κάτω πέρασε ἀγάμεσα ἀπ' ὅλους καὶ κάθησε δίπλα της.

Τὸ κορίτσι κατάλαβε ὅτι μιλοῦσαν γι' αὐτὴν καὶ γιὰ τὶς περιπέτειές της. Μέσα της ὅμως προτιμοῦσε καλύτερα νὰ μὴν γινόταν τόσος λόγος γι' αὐτὴν ἀλλὰ νὰ ρωτοῦσε ὁ Σέντεμπεργκ τοὺς Λάπωνες ἂν γνώριζαν τίποτε γιὰ τὸν πατέρα της. Ὁ νάνος τῆς εἶχε πεῖ πὼς ὁ πατέρας της βρισκόταν ἐκεῖ ποὺ εἶχαν στήσει οἱ Λάπωνες τὶς σκηνές τους, στὴν δυτικὴ ἀκτὴ τῆς Λουοσσαγιάουρε, καὶ τότε ἡ Αἴζα παρακάλεσε τοὺς σιδηροδρομικοὺς νὰ τὴν πάνε μὲ τὸ βαγόνι ποὺ κουβαλοῦσε τὰ ὁλικὰ ὥς ἐκεῖ-πέρα, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ βρῇ τὸν πατέρα της. Ὅλοι οἱ ἐργάτες, οἱ μηχανικοί, οἱ θερμαστὲς εἶχαν δείξει τὴν μεγαλύτερη προθυμία γιὰ νὰ τὴν βοηθήσουν κι' ὁ μηχανικὸς τοῦ χωριοῦ τὴν εἶχε στείλει μαζὶ μὲ τὸν Σέντεμπεργκ, ποὺ γνώριζε λαγωνικά, στὶς σκηνὲς τῶν Λαπώνων. Ἡ Αἴζα ἤλπιζε λοιπὸν πὼς θὰ τὸν συναντοῦσε, μόλις ἔφθανε ἐκεῖ, καὶ γι' αὐτὸ ἀμέσως ἄρχισε νὰ περιφέρῃ ἐξεταστικὰ τὰ μάτια της σ' ὅλα τὰ πρόσωπα. Ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε μπροστά της παρὰ μόνον ξένα πρόσωπα· ὁ πατέρας της δὲν φαινόταν πουθενά.

Ὅσο περισσότερο μιλοῦσε ὁ Σέντεμπεργκ μὲ τοὺς Λάπωνες, τόσο πιὸ σοβαροὶ γίνονταν ὅλοι. Αὐτὸ φαινόταν καθαρά. Οἱ Λάπωνες κουνοῦσαν τὰ κεφάλια τους καὶ χτυποῦσαν τὸ μέτωπό τους σὰν νὰ μιλοῦσαν γιὰ κανένα ποὺ δὲν ἦταν καὶ πολὺ στὰ καλά του. Αὐτὸ ἀνησύχησε πολὺ τὴν Αἴζα, δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κάθεται ἥσυχη νὰ περιμένῃ, καὶ ρώτησε τὸν Σέντεμπεργκ τί ἔλεγαν οἱ Λάπωνες γιὰ τὸν πατέρα της.

— Λένε ὅτι ἔχει πάει στὸ ψάρεμα καὶ δὲν ξέρουν ἂν ἀπόψε θὰ γυρίσῃ.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΔ'.

Ἔτρεξαν, λοιπὸν ποὺ λέτε, οἱ δυὸ καρχαρίες πρὸς τὴ στεριὰ κι' ἀπάντησαν σὲ λίγο τὰ πρῶτα ροῦχα τῆς μπουγάδας. Τᾶφαγαν, γιατὶ ὅλα τὰ τρῶνε οἱ καρχαρίες. Ἔπειτα ἀπάντησαν ἄλλα. Τᾶφαγαν κι' αὐτά. Κι' ἐξακολούθησαν νὰ γυρεύουν τὰ «θεριά». Δὲν μποροῦσαν νὰ φανταστοῦν πὼς ἦταν αὐτὰ ποὺ εἶχαν φάει. Ἀλλὰ ἴχνος «θεριοῦ» δὲν ἔβλεπαν. Κι' ἕτοιμάστηκαν πιὰ νὰ γυρίσουν στὸ βαπόρι, ὅταν ὁ ἕνας εἶπε:

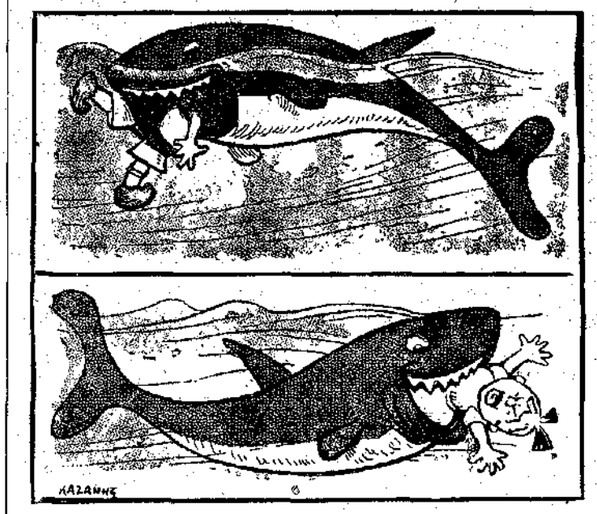

— Μπρέ! σὰν ἀνθρωπινὸ κρέας μοῦ μυρίζεται!..

— Ἀλήθεια, ἀποκριθῆκε ὁ ἄλλος. Ἀκούω μάλιστα καὶ ξεφωνιτά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ Ρήνα κι' ἡ Μαρίνα, ποὺ πάλεβαν μὲ τὸ κῦμα, εἶχαν ἀποκάμει πιὰ καὶ θὰ πήγαιναν στὸν πάτο. Οἱ καρχαρίες τὶς εἶδαν, τὶς ἔφθασαν. Κι' ὥς ποὺ νὰ πῇς κίμανο, ὁ ἕνας ἔχαψε τὴ μιὰ κι' ὁ ἄλλος τὴν ἄλλη!

Ἡ πλύστρα ὡστόσο ποὺ εἶχε χάσει τὰ ροῦχα της καὶ τὰ γύρευε, ἀκούγοντας ξεφωνητά, ἔτρεξε στὴν παραλία. Ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε μὲ τὰ μάτια της τὸ οἰκτρὸ τέλος τῆς Ρήνας καὶ τῆς Μαρίνας, κι' ἀπ' αὐτὴν τὄμαθαν στὸ χωριό.

Ἀλλὰ κανένας δὲ λυπήθηκε τὰ κακοκόριτσα. Καλὰ νὰ πάθουν! εἶπαν ὅλοι. Τέτοια ποὺ ἦταν, ἔτσι ἔπρεπε νὰ τελειώσουν.

Σύμφωνη κι' ἡ θεία Τερψιχόρη, κι' ὁ ἀδερφός της. Μόνο ἡ καϋμενη ἡ θεία-Εὐλαλία ἔχυσε ἕνα δάκρυ.

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΕΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΑΝ σήκωσα σήμερα τὸ φύλλο τοῦ Ἡμεροδείκτη μου καὶ διάβασα «Αὔγουστος», ψιθύρισα χωρὶς νὰ θέλω: «Αὔγουστε, καλέ μου μήνα, νᾶσουν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο!» Αὐτὴ ἡ λαϊκὴ παροιμία μοῦ ἦλθε στὸ νοῦ μόνο μὲ τὄνομα. Ἔπειτα τὴ συλλογίστηκα. Ἔχει νόημα; Ὁ Αὔγουστος εἶναι κανένας μήνας τόσο ἐξαιρετικός, ποὺ νὰ εὐχόμαστε νᾶταν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο; Γιὰ μᾶς ὄχι βέβαια. Ἀλλὰ γιὰ τὸν ἀγρότη, τὸν χωρικό, τὸν καλλιεργητή, ὁ Αὔγουστος εἶναι πάντα ὁ μήνας τῶν μηνῶν. Κι' ἀπὸ κεῖ-πέρα, ἀπὸ τὴν ἐξοχή, βγῆκε ἡ παροιμία. Θἄκανε πρῶτος αὐτὴ τὴν εὐχὴ κάποιος ἀμπελουργός, σὲ ὥρα χαρᾶς κι' εὐτυχίας, ποὺ ἔδλεπε τἀμπέλια του φορτωμένα ὡριμο καρπό, ἕτοιμο γιὰ τρύγο. Ἡ τἀλώνια του νὰ μαυρίζουν ἀπὸ σταφίδα, τρυγημένη κι' ἁπλωμένη ἐκεῖ στὸν ἥλιο γιὰ νὰ ξεραθῇ.

Σὲ λίγες μέρες, ἡ σταφίδα ἐκείνη θὰ σωρευόταν, θὰ κουβαλιόταν, θὰ πουλιόταν. Καὶ τὸ κεμέρι τοῦ χωριάτη θὰ γέμιζε χρυσάφι. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴν εὔχεται νᾶναι ὁ Αὔγουστος δυὸ φορὲς τὸ χρόνο; Μέσα στὸν εὐλογημένον αὐτὸ μῆνα ἔβλεπε τοὺς ὁλοχρόνιους κόπους του στεφανωμένους ἀπὸ τὴν ἀνειρευτὴ ἐπιτυχία. Ἡ γῆ ποὺ μὲ τόσο μόχθο κι' ἀγῶνα τὴν καλλιεργοῦσε, τὸν ἀντάμειβε, τὸν πλούτιζε, τοῦ ἐξασφάλιζε τὴ ζωή, τοῦ προετοίμαζε τὴν εὐημερία τοῦ σπιτιοῦ του, τῶν παιδιῶν του, τῶν ἐγγονιῶν του... Πόσοι, ἀλήθεια, δὲν γινόνταν πλούσιοι ἀπ' αὐτὰ τἀμπέλια ποὺ κάρπιζαν τὸν Αὔγουστο, καὶ δὲν ἄφιγαν τὸ χωριὸ γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴν πόλη, νὰ σπουδάσουν τὰ παιδιά τους, νὰ τὰ κάνουν «ἀνθρώπους». Καὶ τἀμπέλια τὰ ζουλοῦσαν ἢ τὰ νοίκιαζαν σ' ἄλλους, γιὰ νὰ πλουτίσουν κι' αὐτοὶ ὕστερα ἀπὸ κάμποσους Αὔγουστους καὶ νὰ κάμουν τὰ ἴδια...

«Αὔγουστε, καλέ μου μήνα, νᾶσουν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο», νὰ κάναμε διπλὴ σταφίδα καὶ νὰ πλουτίζαμε γρηγορώτερα!.. Ἔχω λοιπὸν τὴν ἰδέα πῶς ἡ παροιμία αὐτὴ βγῆκε ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν ἐξοχή, παρὰ κι' ἀπὸ ἐξοχὴ ποὺ ἔκανε κυρίως σταφίδα. Γιατὶ οἱ ἀγροὶ μὲ τὰ δημητριακὰ ἀποδίδουν νωρίτερα, κι' οἱ ἐλιὲς ἀργότερα. Τὸν Αὔγουστο εἶναι στὶς δόξες τους μόνο τὰ φροῦτα· κι' ἀπ' ὅλα τὰ φροῦτα ἡ μαύρη σταφίδα,—τὸν καιρὸ ἐκεῖνο τουλάχιστο,—ἦταν τὸ πιὸ πολύτιμο, τὸ πιὸ προσοδοφόρο: Αὐγίζε σχεδὸν σὰ χρυσάφι. Κατάγομαι ἀπὸ «σταφιδοφόρο τόπο» κι' ἔφτασα στὰ παιδικά μου χρόνια τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀκμὴ τῆς «σταφιδαμπέλου». Οὔτε «Σταφιδικὲς Ἑταιρεῖες» ὑπῆρχαν τότε ἀκόμα, οὔτε «παρακρατήματα», οὔτε ἀπαγορευτικοὶ καὶ προστατευτικοὶ νόμοι. Γιατὶ δὲν χρειάζουνταν. Ὅποιας ἔκανε τότε σταφίδα, τὴ μοσχοπουλοῦσε.

Καὶ θυμοῦμαι ἀκόμα, στὶς ἐξοχὲς τῆς πατρίδας μου, τὰ χρυσὰ ἀμπέλια καὶ τὰ μαῦρα ἀλώνια. Ὅλος ὁ κάμπος δὲν ἔκανε σχεδὸν παρὰ σταφίδα. Κι' ἦταν θέαμα, παιδιά μου, νὰ τὸν ὀλέπῃ κανεὶς

Μ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

«ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΥΣΕΙ ΠΑΝΤΑ...»
Ἰσούχτρα — Γ' Βραβεῖον

ἀπὸ ψηλὰ τὶς αὐγουστιάτικες νύχτες, μὲ τὰ μύρια φῶτα του, σὰν ἐπίγειο οὐρανό, καὶ νὰ αἰσθάνεται τὴ μυρωδιὰ τοῦ καρποῦ, ποὺ ἀνέβαινε ἀπὸ κεῖ κάτω γλυκειά, μεθυστική. Ἡ σταφίδα ἦταν ἀκόμα στ' ἀλώνια. Ἀλλοῦ ἁπλωμένη, ἀλλοῦ σωριασμένη. Οἱ νοικοκυραῖοι, οἱ ἐργάτες, οἱ φαμίλιες τους, φύλαγαν αὐτοὺς τοὺς σωρούς, ἄγρυπνοι σχεδὸν ὁλημύχτα, μὲ κουβέντες, μὲ ἀστεῖα, μὲ τραγούδια καὶ κάποτε μὲ χορούς. Ἔπειτα κουβαλοῦσαν τὴ σταφίδα στὴ χώρα. Καὶ τότε ἦταν τὸ μεγάλο αὐγουστιάτικο πανηγύρι, στὸν παραθαλάσσιο δρόμο, στὸ μῶλο, στὸ λιμάνι, ὅταν ἐρχόταν τὸ πρῶτο ἐγγλέζικο βαπόρι νὰ πάρῃ τὸ «πριμαρόλι». Ἔπειτα ἐρχόταν κι' ἄλλα, καὶ τὸ πανηγύρι ἐξακολουθοῦσε. Κασέλες, βαρέλια, ζυγαριές, μαούνες, βίντσια, χωριάτες, χωραΐτες, ἔμποροι, γραμματικοί, πλοίαρχοι, ναῦτες, βαστάζοι, κίνηση, δραστηριότη, φωνές, γέλια, χαρά, εὐτυχία. «Αὔγουστε, καλέ μου μήνα, νᾶσουν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο!» Ἐκεῖ πιὰ εἶχε τὴν τέλεια ἐφαρμογή της ἡ παροιμία.

Τὴν ἔλεγαν ἀκόμα κι' ἐκεῖνοι ποὺ δὲν εἶχαν σταφίδα. Γιατὶ τὸ χρῆμα γυρίζε, κυκλοφοροῦσε. Οἱ χωριάτες ψώνιζαν στὴ χώρα, πλήρωναν τὰ παλιά τους χρέη καὶ τὰ μαγαζιὰ ἔκαναν χρυσὲς δουλειές. Οἱ σταφιδέμποροι, οἱ χωραΐτες, ἔκτιζαν, ἐπιδιόρθωναν, διασκέδαζαν, ξόδευαν ἀλύπητα· κι' ἔτρωγε ὁ βαρκάρης, ὁ ἁμαξᾶς, ὁ ἐργάτης, ὁ κοσμάκης. Γιὰ ὅλους ἦταν ἡ αὐγουστιάτικη χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία· γιὰ ὅλους ἡ παροιμία κι' ἡ εὐχή. Καὶ φαντάζομαι πῶς ὁ Αὔγουστος θὰ καμάρωνε πολὺ ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν ἤθελαν τόσο οἱ ἄνθρωποι. Γιὰ ποιὸν ἄλλον ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του παρακαλοῦσαν νᾶταν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο; Ἕνας αὐτός, «ἔτρεφε καὶ τοὺς ἕντεκα», καθὼς ἔλεγε μιὰ ἄλλη παροιμία...

Ἀπὸ τότε τὰ πράγματα κάπως ἄλλαξαν. Ἡ σταφίδα δὲν εἶναι στὴν ἀκμή της· κι' ὁ Αὔγουστος δὲν εἶναι τόσο ὁ μήνας τῶν μηνῶν. Γιὰ μᾶς μάλιστα ποὺ ζοῦμε στὴν πόλη, εἶν' ἕνας μήνας σχεδὸν σὰν τοὺς ἄλλους. Τὸ μόνο του καλὸ εἶναι ποὺ μᾶς φέρνει κάπως περισσότερα φροῦτα. Ἀλλὰ καὶ πότε δὲν ἔχει φροῦτα ἡ Ἀγορά; Στὶς ἡμέρες μας, ἡ σοφὴ καλλιέργεια ἔχει καταργήσει σχεδὸν τὶς ἐποχές, καὶ τὸ κατόρθωμα τῆς καλλιέργειας τὸ συμπληρώνει ἡ εὐκολία τῶν μεταφορῶν. Τὰ προϊόντα ὅλων τῶν τόπων, ὅλων τῶν κλιμάτων, συγκεντρώνουνται στὰς Ἀθήνας. Μᾶς ἔρχουνται π. χ. πορτοκάλια ἀπὸ τὴν Ἱσπανία, ὅταν τὰ δικά μας εἶναι ἀκόμα πράσινα. Ὁ πολιτισμός, βλέπετε, ἀφομοιώνει ὁλοένα τὰ πάντα: τὴ Νύχτα μὲ τὴν Ἡμέρα, τὴν Κυριακὴ μὲ τὴν Καθημερινή, τὴ Σαρακοστὴ μὲ τὴν Ἀποκριά, τὸ Καλοκαίρι μὲ τὸ Χειμῶνα καί... τὸν Αὔγουστο μὲ τὸν Δεκέμβρη.

Αὐτὰ συλλογίσθηκα μὲ τὴν παροιμία ποὺ μοῦ θύμισε σήμερα ὁ Ἡμεροδείκτης. Τώρα θυμοῦμαι καὶ μιὰν ἄλλη: «Ἀπὸ Αὔγουστο χειμῶνα κι' ἀπὸ Μάρτη καλοκαίρι». Μπῆκε ὁ χειμώνας λοιπόν;.. Τί νὰ σᾶς πῶ! Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ σᾶς γράφω, αἰσθάνομαι τόση ζέστη, ποὺ δυσκολεύομαι νὰ τὸ πιστέψω. Ἡ παροιμία αὐτὴ ἄλλωστε ἔγινε μὲ τὸ παλιὸ Καλαντάρι, ὅταν ὁ Αὔγουστος ἔμπαινε δώδεκα μέρες ἀργότερα. Ἄ, ναί, μετὰ δώδεκα μέρες μπορεῖ νᾶχουμε καὶ πρωτοβρόχια...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βὲρν)

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

— Τί ἀγρίμι! ἔλεγε γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ ποὺ δὲν τὰ κατάφερε. Τί ἀγρίμι!.. Ἐ, καὶ νὰ ξαναπέσῃ στὰ χέρια μου!..

—Ἀμ' δέ;.. ἔκαμε ὁ Δόνιφαν.

Καὶ τὸ πείραμα τελείωσε μὲ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ πουλιοῦ.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Νοέμβρη, ὁ καιρὸς ἦταν λαμπρὸς καὶ κατάλληλος γιὰ πολυήμερη ἐκδρομή. Κι' ἔγιναν γρήγορα οἱ ἀναγκαῖες προετοιμασίες.

Ὅλοι οἱ μεγάλοι θὰ ἔφευγαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μπριὰν καὶ τὸν Γκάρνετ, ποὺ θἄμεναν νὰ φυλάγουν τοὺς μικρούς. Καὶ θὰ πήγαιναν νὰ ἐξερευνήσουν τὴ δυτικὴ ὄχθη τῆς λίμνης ὡς τὴ βορεινή της ἄκρη. Ἀργότερα θἄκαναν κι' ἄλλη ἐκδρομὴ πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος, αὐτὴ ὅμως μὲ τὴ βάρκα.

Τὸ πρωΐ τῆς 5 τοῦ Νοέμβρη, ὁ Γόρδων, ὁ Δόνιφαν, ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐΐλκοξ, ὁ Οὐέπ, ὁ Κρὸς κι' ὁ Σέρβης ἀποχαιρέτησαν τοὺς συντρόφους τους καὶ ξεκίνησαν. Οἱ ἄλλοι ποὺ ἔμειναν, ἐξακολούθησαν τὴ συνειθισμένη ζωή. Μετὰ τὴ μελέτη, ὁ Ἴβερσον, ὁ Γέγκινς, ὁ Δόλης, ὁ Κοστὰρ πήγαιναν στὴ λίμνη ἢ στὸ ποτάμι κι' ἐψάρευαν. Αὐτὸ τοὺς διασκέδαζε πολύ.

Ὁ Μόκος ἔμεινε στὴ σπηλιὰ νὰ μαγειρεύῃ γιὰ τοὺς μικρούς. Οἱ ἐκδρομεῖς ὅμως εἶχαν τὸ Σέρβη, ποὺ σὰ βοηθὸς τοῦ Μόκου, εἶχε ἀποκτήσει ἀρκετὴ μαγειρικὴ πεῖρα. Αὐτὸς ὁ ἴδιος τοὺς ἔπεισε νὰ τὸν πάρουν μαζί τους, ἴσως καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξαναδρῇ τὸ καμηλοπούλι του...

Ὁ Γόρδων, ὁ Δόνιφαν κι' ὁ Οὐΐλκοξ εἶχαν καὶ τουφέκια. Οἱ ἄλλοι περίστροφα μόνο. Ὁ Βάξτερ κρατοῦσε τὸ λουρὶ μὲ τὶς σφαῖρες ποὺ ἔπιανε τἀγρίμια ζωντανά. Εἶχε γυμνασθεῖ μάλιστα στὴ χρήση αὐτοῦ τοῦ μηχανήματος καὶ ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ δείξῃ τὴν ἱκανότητά του.

Ὁ Γόρδων εἶχε πάρει τὴν καουτσουκένια βαρκούλα ποὺ διπλωνόταν σὰν ταξιδιωτικὸς σάκκος κι' ἐζύγιζε μόλις ὀκτὼ ὀκάδες. Γιατὶ ὁ γεωγραφικὸς χάρτης ἔδειχνε δυὸ ρέμματα ποὺ χυνόνταν στὴ λίμνη. Κι' ἂν ἦταν βαθιά, θὰ τὰ περνοῦσαν μὲ τὴ βαρκούλα.

Ἡ δυτικὴ ὄχθη τῆς λίμνης, κατὰ τὸν γεωγραφικὸ χάρτη, εἶχε μῆκος δεκαοκτὼ μίλλια. Ἡ ἐξερεύνησή της ἑπομένως, μὲ τὴν ἐπιστροφή, θἀπαιτοῦσε τρεῖς τουλάχιστο ἡμέρες.

Ἡ συντροφιά, μὲ τὸν Πιστὸ ἐπὶ κεφαλῆς, ἄφησε ἀριστερὰ τοὺς λάκκους ποὺ ἦταν οἱ παγίδες κι' ἐβάδισε ἴσια στὸ ἀμμῶδες ἔδαφος τῆς ὄχθης. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μίλλια δρόμο, ἔφτασαν σ' ἕναν τόπο κατάφυτο ἀπὸ χόρτα τόσο ψηλά, ποὺ κι' οἱ ψηλότεροι χωνόνταν μέσα ὡς τὰ καπέλλα τους. Ἡ πορεία ἐκεῖ ἦταν δύσκολη· ἔπρεπε ν' ἀνοίγουν δρόμο μέσα στὰ χόρτα καὶ νὰ προχωροῦν. Ἀλλὰ τὸ ἐμπόδιο βγῆκε σὲ καλό· κι' ἰδοὺ πῶς.

Ὁ προπορευόμενος Πιστὸς ἔξαφνα σταμάτησε. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν πέντ' ἕξη τρύπες. Ὁ σκύλος θὰ μυρίσθηκε βέβαια κανένα ζῶο στὴ φωλιά του ποὺ εὔκολα θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ σκοτώσουν. Κι' ὁ Δόνιφαν ἑτοιμάσθηκε νὰ πυροβολήσῃ. Ἀλλὰ ὁ Γόρδων τοῦ κράτησε τὸ χέρι λέγοντας:

— Μὴ σπαταλᾷς τὴ μπαρούτη σου!

— Μὰ ἴσως σὲ καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς τρύπες βρίσκεται τὸ πρόγευμά μας, εἶπε ὁ κυνηγός.

— Μπορεῖ καὶ τὸ γεῦμα μας, πρόσθεσε ὁ Σέρβης.

— Μ' ἂν εἶνε μέσα κανένα ζῶο, μποροῦμε νὰ τὸ πιάσουμε, χωρὶς νὰ χαλάσουμε μπαρούτη καὶ σφαῖρες, εἶπε ὁ Οὐΐλκοξ.

— Πῶς; ρώτησε ὁ Οὐέπ.

— Μὲ τὸν καπνό. Τώρα θὰ ἰδῆτε.

Ὁλόγυρα ἦταν πολλὰ γερὰ χόρτα. Ὁ Οὐΐλκοξ μάζεψε λίγα, τἄναψε καὶ τἄρριξε σὲ μιὰ τρύπα. Ἀμέσως πετάχτηκαν ἀπὸ μέσα καμμιὰ δωδεκαριὰ μικροὶ λαγοί. Ὁ Σέρβης κι' ὁ Οὐέπ σκότωσαν μερικοὺς μὲ τὰ τσεκούρια. Ὁ Πιστὸς ἔπνιξε ἄλλους τρεῖς.

— Θἄχουμε περίφημο ψητό! εἶπε ὁ Γόρδων.

— Κι' ἀναλαμβάνω νὰ τὸ κάμω ἐγώ, εἶπε ὁ Σέρβης.

— Ναί, στὸν πρῶτο σταθμό.

Μισὴ ὥρα περπάτησαν μέσα στὰ χόρτα. Κι' ὅταν βγῆκαν ἀπὸ τὸ μικροσκοπικὸ αὐτὸ δάσος, εἶδαν μπροστά τους μιὰ παραλία γεμάτη ἀμμόλοφους, ποὺ ἡ ἐλαχίστη πνοὴ τοὺς ἐσκόρπιζε, γιατὶ ὁ ἄμμος ἐκεῖνος ἦταν λεπτότατος. Ἐκεῖ κοντὰ ἁπλωνόταν ἕν' ἀπέραντο δάσος, — τὸ δάσος ποὺ εἶχε περάσει ὁ Μπριὰν κατὰ τὴν πρώτη ἐκδρομὴ στὴ λίμνη, καὶ ποὺ τὸ ἔσχιζε, ἂν θυμᾶστε, ἕνα ποταμάκι. Τὸ ποταμάκι αὐτό, καθὼς ἔδειχνε ὁ χάρτης, χυνόταν στὴ λίμνη. Κι' ἀκριβῶς στὴν ἐκβολή του ἔφθασαν τὰ παιδιὰ κατὰ τὶς 11 π. μ., ἀφοῦ περπάτησαν ἕξη μίλλια.

Στάθμευσαν κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη, ἡσκερὴ πεύκη. Ἔστησαν δυὸ πέτρες, ἄναψαν φωτιὰ κι' ἔψησαν δυὸ λαγουδάκια ποὺ εἶχ' ἑτοιμάσει γιὰ τὴ σούβλα ὁ Σέρβης. Ἔπειτα κάθησαν ὅλοι χάμω καὶ προγευμάτισαν μὲ ὄρεξη. Ἐπαίνεσαν τὴ «μαγειρικὴ» τοῦ Σέρβη κι' ἐξέφρασαν τὴ χαρά τους ποὺ τὸ κυνήγι ἐκεῖνο, ἀνέξοδο ὁλως διόλου, τοὺς προμήθευσε φρέσκο, νοστιμότατο κρέας, καὶ τοὺς ἐπέτρεψε νὰ οἰκονομήσουν τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχαν πάρει μαζί τους.

Πέρασαν τὸ ποταμάκι πεζῇ κι' ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ὄχθη τῆς λίμνης ἦταν βαλτώδης, ἀναγκάσθηκαν ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπ' αὐτὴν καὶ νὰ περπατοῦν κοντὰ στὸ δάσος. Κατὰ τὶς 5 μ. μ. ἀπάντησαν τὸ δεύτερο ποτάμι, ποὺ αὐτὸ εἶχε πλάτος σαράντα πόδια περίπου.

Ὁ Γόρδων εἶπε νὰ σταθμεύσουν ἐκεῖ, γιατὶ δώδεκα μίλλια πορεία ἦταν ἀρκετὴ γιὰ μιὰ ἡμέρα.

Ὁ Σέρβης ἀνέλαβε καὶ πάλι τὰ καθήκοντά του. Οἱ ἐκδρομεῖς ὅμως εἶχαν περισσότερη νύστα παρὰ πεῖνα. Ἔφαγαν γρήγορα-γρήγορα, ἄναψαν μιὰ μεγάλη φωτιὰ γιὰ τὴ νύχτα, τυλίχτηκαν

«Ἐστάθμευσαν κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη πεύκη...»
(Σελ. 297, στ. β'.)

μὲ τὰ σκεπάσματά τους καὶ ξαπλώθηκαν ἀντικρὺ στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ κοιμηθοῦν. Θὰ τοὺς φύλαγαν ὁ Δόνιφαν κι' ὁ Οὐΐλκοξ, ποὺ θ' ἀγρυπνοῦσε καθένας μὲ τὴ σειρά του.

Ἡ νύχτα πέρασε χωρὶς ἐπεισόδιο. Καὶ πολὺ πρωΐ, τὰ χαράματα, τὰ παιδιὰ σηκώθηκαν κι' ἑτοιμάσθηκαν γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν ἐκδρομή τους.

Πρῶτα ὅμως ἔπρεπε νὰ περάσουν τὸ ποτάμι, ποὺ ἦταν ἀρκετὰ βαθύ. Ξεδίπλωσαν λοιπὸν τὴ βαρκούλα, τὴν ἔρριξαν στὸ νερὸ καὶ μετὰ μιὰν ὥρα βρέθηκαν ὅλοι ἀπέναντι.

Θ' ἀπορήσετε: μιὰ ὥρα χρειάστηκε γιὰ νὰ περάσουν ἕνα πλάτος ἀπὸ σαράντα πόδια; Ναί, ἀλλὰ ἡ βαρκούλα δὲν χωροῦσε παρὰ δυό. Γιὰ νὰ περάσουν λοιπὸν τὰ ἑπτὰ παιδιά, χρειάστηκε νὰ πάῃ καὶ νἄρθῃ ἑπτὰ φορές.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Φ. Ι. Π. καὶ Γρ. Ξ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

I.

Οἱ *πικροδάφνες* ἄνθισαν
στὴν ἀκροποταμιὰ
καὶ γέρνουν, κοκκινίζοντας,
τοὺς κλώνους στὸ ποτάμι·
κ' αὐτό, τὰ ροδοσύννεφα
στὰ ἥσυχα νερὰ
μαζεύει, ἀργοκύλιστο,
εἰκόνες νὰ τὰ κάμῃ.

II.

Πόσο γλυκὰ τὰ ὄνειρα,
μὲ τ' ἁπαλά τους χέρια
νὰ σὲ χαϊδεύουν, φέροντας
στὸ ἀγγιγμά τους ρίγη
ἡδονικά . . . Καὶ ἡ ψυχή,
πετώντας πρὸς τ' ἀστέρια,
γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν εὐτυχία
νὰ τῆς γελάῃ ξανοίγει.

III.

Μπρὸς στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο
καὶ στὸ μουντὸ οὐρανό,
σὰν κυπαρίσσι ἀσάλευτο
ἐφάνταζε ὁ πατέρας.
Στεκότανε σφυρίζοντας
κάποιο παλιὸ σκοπὸ
κ' ἦταν σὰ μοιρολόγημα
τῆς πεθαμένης μέρας.

Πουλάκι τῆς Ρωσσίας

Η ΜΑΣΚΟΤΙΤΣΑ ΜΟΥ

Στὸ κάγγελο τοῦ κρεββατιοῦ μου εἶναι στερεωμένη μιὰ μικροσκοπικὴ μπαλλαρίνα ἀπόσύρμα καὶ τοῦλι, μιὰ μασκοτίτσα, μὲ γλυκὰ μπλὲ ματάκια καὶ δυὸ μεταξένιες χρυσὲς τουφίτσες γιὰ μαλλιά.

Ἀπόψε εἶναι ἡ τελευταία Κυριακὴ τῆς Ἀποκρηᾶς. Ὁ ἀνακατεμένος θόρυβος τοῦ δρόμου σὰν μιὰ εἰρωνεία ἀνεβαίνει ὡς τὸ παράθυρό μου. Τὶ κρίμα! ἀπόψε, τὸ βράδυ αὐτὸ τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ γλεντιοῦ, δὲν θὰ πάω πουθενά. Θὰ μείνω κλεισμένη στὸ σπίτι ἐνῶ ὁ κόσμος, σὰν ἕνα χαρούμενο κῦμα, θὰ γεμίζει τοὺς δρόμους καὶ τὰ σπίτια, σκορπίζοντας παντοῦ τὴν ἴδια ξένοιαστη εὐθυμία, τὴν ἴδια εὐτυχισμένη χαρά.

Μόνο ἐγὼ ἀπόψε θὰ κοιμηθῶ νωρίς! Καὶ φουρκισμένη, καὶ θυμωμένη, στὶς 11, πέφτω νὰ κοιμηθῶ.

Ἡ μασκοτίτσα, ἀπὸ ψηλά, φαίνεται σὰν νὰ μὲ κοιτάζῃ μὲ συμπάθεια καὶ μὲ πόνο. Μὲ τὸ ἕνα ποδαράκι της σηκωμένο, φαίνεται ἕτοιμη νὰ φύγῃ, νὰ πετάξῃ στὶς αἴθουσες τοῦ χοροῦ, νὰ πνιγῇ στὸ χαρτοπόλεμο, νὰ τυλιχτῇ στὶς σερπαντίνες καὶ νὰ ξεψυχήσῃ πάνω σ' ἕνα κόκκινο τριαντάφυλλο.

Μὰ γιατὶ τὰ ματάκια της μὲ κοιτάζουν ἔτσι ἐπίμονα καὶ μὲ τόσο πόνο; — Μικρὴ μπαλλαρίνα, μήπως εἶσαι πιὸ λυπημένη ἀπὸ μένα;

. . . . . .

Τὰ ματάκια ζωντανεύουν κι' ἀστράφτουν, ἡ μασκοτίτσα μου πέρνει ζωή, καὶ μὲ μιὰ ψιλή, θλιβερή, γλυκειὰ φωνούλα μοῦ λέγει! — «Ὦ, εἶμαι πολὺ πιὸ λυπημένη ἀπὸ σένα! Ἀπόψε ἔκανα ἕνα πολὺ μεγάλο ταξίδι, γύρισα ὅλη τὴν πόλη. Μπῆκα στὶς μεγάλες ἀνθοστόλιστες αἴθουσες μὲ τὶς ὡραῖες κυρίες καὶ τοὺς μαυροφορεμένους κυρίους, καὶ σ' ἄλλες αἴθουσες μπῆκα, ὅπου σὰν ζωντανὰ λουλούδια οἱ μασκαράδες γλεντοῦσαν. Ἐπῆγα σὲ εὐτυχισμένα σπίτια ὅπου ὁ παπποῦς βλέπει χαρούμενος τὰ ἐγγόνια του νὰ γλεντοῦν. Καὶ τέλος, ἀργά, κουρασμένη ἀπὸ τὴν πολυτέλεια, ζαλισμένη ἀπὸ τὰ φῶτα, ἔφθασα σ' ἕνα στενὸ δρομάκι. Χαμηλά, σ' ἕνα ὑπόγειο, ἕνα παιδάκι πέθαινε. Ἡ μητέρα του, χήρα ντυμένη στὰ μαῦρα, ἔκλαιγε ἀπελπισμένα. Πιὸ πέρα, σὲ μιὰ ἔρημη μάντρα, ἕνας τυφλὸς γέρος ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο καὶ προσπαθοῦσε νὰ ζεσταθῇ στὰ κουρέλια του . . . Μ' ἕνα μεγάλο βάρος στὴν καρδιὰ ξεκίνησα νὰ γυρίσω. Στ' αὐτιά μου ἀκόμα ἀντηχοῦσαν οἱ λυγμοὶ τῆς φτωχῆς μητέρας κ' οἱ ἀναστεναγμοὶ τοῦ τυφλοῦ. Καὶ τώρα μοῦ λές πῶς εἶσαι λυπημένη; Λυπᾶσαι ἐπειδὴ ἕνα βράδυ δὲ θὰ γλεντήσῃς! . . . Μὰ ἂν δὲ γλεντήσῃς τὴ μιὰ μέρα ἐσύ, θὰ γλεντήσῃς τὴν ἄλλη, καὶ τὸ λαμπρὸ ἀστέρι τῆς εὐτυχίας θὰ φωτίζῃ παντοτινὰ τὸ δρόμο τῆς ζωῆς σου . . . Ἐνῶ αὐτός; . . .»

Καὶ ἡ μπαλλαρινούλα σταμάτησε. Τὰ μπλὲ βαθειὰ ματάκια τῆς μὲ κοιτάζανε δακρυσμένα καὶ τὸ ρολόγι χτύπησε ἀργά, λυπητερά, μεσάνυχτα . . . *Εὔα*

Σ' ΕΝ' ΑΣΤΕΡΙ

Ἀκόμα δὲν ἐπρόφθασε νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος, οὔτε ἡ γῆ καλακαλὰ ἐδῶ νὰ σκοτεινιάσῃ, καὶ σὺ ἀστέρι μου γλυκό, φεγγοβολᾶς σὰ θάμα!

Ἀκόμα δὲν ἐπρόφθασε ὁ ἥλιος νὰ βουτήξῃ τὶς τελευταῖες ἀκτίνες του στὸ γαλανὸ τὸ κῦμα, καὶ σὰ διαμάντι λαμπερὸ λάμπεις στὰ οὐράνια μέρη.

Στὸ μεγαλόπρεπο μπροστά τοῦ Πλάστη μας τὸ θρόνο, τὸ φῶς σου τὸ τρεμάμενο στέκει σὰ νὰ φοβᾶται μὴν ἀποστάσῃ φέγγοντας τὴ Θεία του μορφή!

Γιατί, γιατί, ἀστέρι μου, τόσο μακρυά μας εἶσαι; Γιατί δὲν ἔρχεσαι κοντά, γιατί μᾶς ἀποφεύγεις;

Ποιοὶ κατοικοῦν ἀπάνω σου; Ποιοὶ ζοῦν *ἐκεῖ σιμά σου*; Γιατί θέλεις μυστήριο νὰ μένῃς στοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατοικοῦν ἐδῶ στὴ γῆ;

Γιατὶ δὲν θέλεις πιὸ κοντὰ νἀρθῇς γιὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο πιὸ καλά, καὶ στὸ ἑξῆς νὰ ζοῦμε πιὸ εὐτυχισμένα, πιὸ καλὰ παρὰ ποὺ ζοῦμε τώρα;

Μήπως ἡ γῆ μας ἡ φτωχὴ μυστήριο σοῦ μένει, καὶ θέλοντας νὰ ἐκδικηθῇς μένεις καὶ σὺ μακρυά μας;

Ὦ! πές μου, ἀστέρι μου γλυκό! Πές μου, σ' ἀκούω! Πές μου.

«Στὸν οὐρανὸ γεννήθηκα, στὸν οὐρανὸ θὰ ζήσω καὶ πάντα γιὰ μυστήριο θὰ μένῃ ἕνας στὸν ἄλλο. Δὲν εἶναι δικό μου θέλημα, δὲν εἶναι κεῖσμα, ὄχι! Εἶναι τοῦ Πλάστη θέλημα, τοῦ Ἀφέντη καὶ Θεοῦ μας, γιὰ νὰ πεθαίνουν ὅλοι τους ἐκεῖ ποὺ γεννηθῆκαν!»

Ἥβη

Σ. τ. Α — Αὐτὸ εἶναι ἔμμετρο. Ἀλλὰ ἡ Ἥβη τὸ ἔγραψε στὴ σειρὰ σὰν πεζό. Ἀλλωστε πολλοὶ τὸ συνηθίζουν.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΕΣ!..

«Ἐφημερίδεεες! . . . Ἑστία, Βραδυνή, Ἔθνος! . .»

Ἔτσι φωνάζει καθεμέρα ἕνας μικρὸς μέσα στοὺς δρόμους.

Φορεῖ ἕνα κασκέτο ὡς κάτω στ' αὐτιά, πολὺ μεγάλο γι' αὐτόν, καὶ μόλις φαίνεται ἀπὸ μέσα ἕνα μικρὸ χλωμὸ προσωπάκι. Τὰ μικρὰ ποδαράκια του φαίνονται πιὸ ἀδύνατα, χωμένα μέσα σὲ κάτι μεγάλες μπότες τρύπιες, καὶ τὸ σωματάκι πολὺ πιὸ μικρὸ κ' ἀσθενικὸ μέσα σ' ἕνα πλατὺ παλιό, ξένο σακάκι.

Μερικοὶ διαβάτες στέκονται, πέρνουν μιὰ ἐφημερίδα καὶ φεύγουν πάλι βιαστικοί.

Τὸ βράδυ, κατάκοπος ἀπὸ τὴν ἐργασία, ἀφοῦ πάρει λίγο ψωμὶ μὲ τὸ κέρδος ὅλης τῆς ἡμέρας, ὁ μικρὸς κοιμᾶται σ' ἕνα πάγκο τοῦ δρόμου.

Νὰ εἶχε καὶ αὐτὸ ἕνα σπίτι! Ὀρφανὸ τὸ καϊμένο ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα, πολεμᾷ νὰ ζήσῃ μονάχο του, καὶ ἔτσι κάθε μέρα πουλᾷ ἐφημερίδες.

Μὰ μιὰ μέρα τοῦ χειμῶνα τὸ εἶδα στὸ δρόμο πιὸ χλωμὸ ἀπόμη, πιὸ ἀδύνατο, νὰ φωνάζῃ μὲ κόπο: «Ἐφημερίδεεες! Ἑστία, Βραδυνή, Ἔθνος!..»

Κι' ἦταν ἡ τελευταία φορά ...

Μαστροχαλαστὴς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Τοτὸς στὸ φωτογράφο ποὺ τὸν ἔβγαλε προφίλ:

— Δὲ μὲ βγάλατε καλά, κύριε; Ἕνα μάτι ἔχω ἐγώ, κι' ἕνα αὐτί;

Μελαχρινὴ Κυπριοπούλα

***

Ρωτοῦν τὸν Τάκη:

— Ἔχετε καλὸ καθηγητὴ τῆς Ἱστορίας φέτος;

Κι' ὁ Τάκης μὲ μορφασμό:

— Μπό! τίποτα δὲν ξέρει. Ὅλο τὰ παιδιὰ ρωτάει.

Ροζίτα

***

Ὁ Κύριος στέλνει τὸν μικρὸ ὑπηρέτη στὸ σταθμὸ νὰ ρωτήσῃ τί ὥρα φεύγει τὸ τελευταῖο τραῖνο. Ὁ μικρὸς γυρίζει μετὰ δυὸ δλάκερες ὧρες.

— Γιατὶ ἀργήσες ἔτσι;

— Γιατὶ δὲν πίστευα τὸν ὑπάλληλο, κύριε, κ' ἔκάθησα νὰ ἰδῶ μὲ τὰ μάτια μου ἂν θἄφευγε τραῖνο τὴν ὥρα ποὺ μοῦ εἶπε.

Νίκη τοῦ Παιωνίου

Αἱ ΔΙΑΚΟΠΑΙ ΕΦΘΗΣΑΝ

Προμηθευθῆτε τόμους τῆς Διαπλάσεως νὰ περάσετε εὐχάριστο παλοκαίρι.

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ

Ὁ τυπογράφος, ἅμα στοιχειοθετήσῃ τὸ φυλλάδιο, μοῦ βγάζει ἓν' ἀντίτυπο ὡς δεῖγμα, γιὰ νὰ ἰδῶ μὴν ἔχῃ λάθη καὶ νὰ τὰ διορθώσω. Τὸ δεῖγμα αὐτὸ λέγεται ***τυπογραφικὸν δοκίμιον*** ἢ ἁπλούστερα ***διόρθωσις***. Σημειώνω τὰ λάθη στὸ δοκίμιο καὶ τὸ ἐπιστρέφω στὸ τυπογραφεῖο. Ὁ τυπογράφος τὰ διορθώνει. Ὅπου δηλ. εἶχε κατὰ λάθος ***η*** βάζει ***κ'*** ὅπου εἶχε ἑνωμένες δυὸ λέξεις, τὶς χωρίζει· ὅπου εἶχε ἓν' ἀνάποδο στοιχεῖο, τὸ βάζει ἴσια, κλπ. Καὶ μοῦ βγάζει δεύτερο δοκίμιο, γιὰ νὰ κάμω τὴν ***παραβολὴ*** καὶ νὰ ἰδῶ ἂν ἐξετελέσθησαν τὰ διορθώματα ποὺ εἶχα σημειώσει. Συνήθως τὸ δεύτερο αὐτὸ δοκίμιο δὲν ἔχει παρὰ δυὸ-τρία λάθη σὲ κάθε σελίδα. Τὰ διορθώνω κ' αὐτὰ καὶ δίνω τὴν ἄδεια νὰ τυποθῇ τὸ φυλλάδιο. Ἂν ὅμως βρῶ πολλὰ λάθη καὶ στὸ δεύτερο δοκίμιο, ἀπαιτῶ, μετὰ τὴ διόρθωση, νὰ μοῦ βγάλουν καὶ τρίτο. Ἔ, τότε πιά, — δηλαδὴ μὲ τρεῖς διορθώσεις, — δὲν μένει σχεδὸν οὔτ' ἕνα λάθος σ' ὅλο τὸ φυλλάδιο.

Καὶ λέγω ***σχεδόν***, γιατὶ πάντα, ἕνα, δυό, τρία λάθη μένουν. Εἶναι ἀδύνατο νὰ βγῇ ἕνα πολύπλοκο ἔντυπο, μὲ λογῆ-λογῆς στοιχεῖα, καὶ μάλιστα ψιλά, καὶ κάπως βιαστικό,—σὰν τὸ φυλλάδιό μου ποὺ πιὸ τυπώνεται σὲ λίγες ἡμέρες,—χωρὶς οὔτ' ἕνα λάθος. Ὅσο προσεκτικὸς κ' ἔμπειρος κ' ἂν εἶναι ὁ διορθωτής, ὅσο καλὸς κ' εὐσυνείδητος ὁ τυπογράφος, ἕνα γιώτα ἀνάποδο, ἕνα κόμμα ἀντὶ τελείας, ἕνα ἄλφα μὲ ὀξεῖα ἀντὶ ἄτονο, θὰ μείνουν. Μόνο ἕνα βιβλίο ποὺ τυπώνεται μὲ ἄνεση σὲ τέλειο τυπογραφεῖο, μὲ πολλοὺς διορθωτὲς καὶ μὲ πολλὲς διορθώσεις, μπορεῖ νὰ βγῇ χωρὶς λάθος κανένα. Ὅπως π. χ. τὰ στερεότυπα τῆς Λειψίας τοῦ *Teubner*, (*Ἀρχαῖοι Συγγραφεῖς*) ποὺ πρὶν τυποθῇ κάθε φύλλο, ὁ ἐκδότης τὸ ἐκθέτει σὲ μιὰ βιτρίνα, καὶ περνοῦν πιὰ ὅλοι οἱ φοιτηταὶ τῆς φιλολογίας γιὰ νἀνακαλύψουν κανένα λάθος καὶ νὰ πάρουν ἕνα μάρκο γι' ἀμοιβή!

Ἰδοὺ ἕνα εἶδος «διαγωνισμοῦ τυπογραφικῶν λαθῶν» σὰν αὐτὸν ***ποὺ προκηρύττω σήμερα.*** Μὲ τὴ διαφορά, ὅτι τὸ φυλλάδιό μου δὲν εἶναι στερεότυπο τῆς Λειψίας κ' ἄποιος προσέξει καλά, μπορεῖ νὰ βρῇ κάμποσα λάθη. Ἔπειτα ἄφησα ***καὶ πέντε λάθη ξεπίτηδες***, γιὰ τὸν Διαγωνισμό. Κι' αὐτὰ δὲν εἶναι ἁπλὰ κ' ἀσήμαντα ἢ εὐκολονόητα σὰν τἄλλα, τὰ τυχαῖα. Εἶναι ἄλλη λέξη ἀντ' ἄλλης, ποὺ διαφέρει κατὰ ἕνα γράμμα, καὶ ποὺ ἀλλοιώνει τὴν ἔννοια τοῦ κειμένου, κάνει τὴ φράση παράξενη, ἀκατάληπτη ἢ κωμική. Π. χ: ἀντὶ ***χορτα*** ποὺ ἔγραψε ὁ συγγραφεύς, μπορεῖ σ' ἕνα μέρος νὰ διαβάσετε ***πόρτα***. Τὸ χ ἔγινε π. Ἀλλὰ τί ἔγινε ἡ φράσις ἂν ἔλεγε: «ἔφερες χόρτα;» . . . Ἔτσι καὶ ***μύλος*** ἀντὶ ***μύθος***, ***ἔπη*** ἀντὶ ***ἔτη***, ***χορὸς*** ἀντὶ ***χώρος*** κτλ.

Λοιπόν: ἡ πρώτη σας δουλειὰ θὰ εἶναι ν' ἀνακαλύψετε αὐτὰ τὰ πέντε σπουδαῖα λάθη. Ἔπειτα ὅλα ὅσα τυχὸν ὑπάρχουν στὸ φυλλάδιο (ἐκτὸς τῶν ὀρθογραφικῶν.) Καὶ τὸ πρῶτο βραβεῖο ***θὰ τὸ πάρῃ ὅποιος βρεῖ τὰ πέντε πρῶτα καὶ τὰ περισσότερα ἀπὸ τἄλλα.***

Εἶπα ***ἐκτὸς τῶν ὀρθογραφικῶν***, γιατὶ ἡ ὀρθογραφία μας δὲν εἶναι ἀκόμη καθορισμένη καὶ καθιερωμένη. Ἄλλοι γράφουν «ἔχω βγεῖ», ἄλλοι «ἔχω βγῆ»· ἄλλοι ὅλα τὰ ***ὅτερος*** τὰ γράφουν μὲ ***ο***, ἄλλοι ἐξχωρίζουν: ***στενότερος, προϊμότερος***, Ἄλλοι γράφουν ***καλύτερος***, ἄλλοι ***καλλίτερος***. Ἄλλοι δὲν βάζουν περισπωμένη σὲ δημοτικὴ λέξη: ***ἡ γυναίκα, τὸ ρούχο*** ἄλλοι τὰ τονίζουν κατὰ τὴν ἀρχαία: ***ἡ γυναῖκα, τὸ ροῦχο.*** Μὲ ποιὸ μέτρο λοιπὸν καὶ μὲ ποιὸν κανόνα θὰ διόρθωνε κανεὶς ὀρθογραφικὰ λόθη; Θὰ ἐκινδύνευε νὰ διορθώσῃ τὰ ὀρθά. Ἢ θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρῃ τὴ δική μου ὀρθογραφία στὴν ἐντέλεια. Ὥστε αὐτὰ τὰ λάθη θὰ τἀφήσετε, γιατὶ δὲν εἶναι λάθη. Ἄλλο ἂν ἰδῆτε κανένα ***βιβλὸ*** ἀντὶ ***βιβλίο***. Αὐτὸ δὲν εἶναι ὀρθογραφικὸ λάθος· εἶναι τυπογραφικό· καὶ πρέπει νὰ τὸ σημειώσετε.

Οἱ ἄλλοι ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ:

Δωρεὰν μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο ἐγκεκριμένο γιὰ τὸ 1928. Οἱ ἄλλοι συνδρομηταὶ ἢ ἀδέλφια των, μὲ πληρωμὴ 1 δραχμῆς.

Καθένας θὰ στείλῃ ἕνα «Κατάλογον τυπογραφικῶν λαθῶν τοῦ 36ου φυλλαδίου διὰ τὸν Διαγωνισμόν», διατυπωμένον ὡς ἑξῆς:

1. — Εἰς τὴν δεῖνα σελίδα, στήλη α', στίχος 13, ἀντὶ ***πόρτα, θέλει χόρτα.***

2.— Εἰς τὴν τάδε σελίδα, στήλη γ' στίχος 25, ἀντὶ ***βιβλίου θέλει βιβλίον.*** Καὶ οὕτω καθεξῆς.

Νὰ σημειωθοῦν ***πρῶτα*** τὰ πέντε τυπογραφικὰ λάθη ποὺ ἄφησα ξεπίτηδες. ***Ἔπειτα*** τὰ ἄλλα. Ὁ αὔξων ἀριθμὸς ἀπαραίτητος.

Στὸν Κατάλογο, ποὺ θὰ εἶναι γραμμένος μὲ μαῦρο μελάνι, οἱ διορθωτὲς καὶ οἱ διορθωμένες λέξεις νὰ εἶναι μὲ κόκκινο μελάνι, ἢ ἁπλῶς ὑπογραμμισμένες μὲ κόκκινο μολύβι.

Ἐννοεῖται ὅτι σὲ κάθε Κατάλογο πρέπει νὰ σημειώνεται τόνομα, τὸ ψευδώνυμον (ἂν ἔχῃ) ἡ ἡλικία καὶ ἡ διαμονὴ τοῦ διαγωνιζομένου.

Καταλόγοι δεκτοὶ ***μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου.***

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 2 Αὐγούστου 1928.

ΜΕ πόση προσοχὴ θὰ διαβάσετε καὶ θὰ ξαναδιαβάσετε τὸ σημερινὸ φυλλάδιο, ἀπὸ τὸν τίτλο ὡς τὴ φίρμα τοῦ Τοπογραφείου! Διαγωνισμὸς βλέπετε τυποτραφικῶν λαθῶν. Κι' ἕνας ἀπὸ ἐκεῖνους ποὺ σᾶς ἀρέσουν πολύ. — Νὰ σᾶς πῶ τώρα καὶ πῶς; . . . ἐφευρέθη; Εἶναι περίεργο. Πρὸ ἐτῶν, ἕνα μεγάλο γαλλικὸ περιοδικό, ἀρχίζοντας ἕνα καινούργιο μυθιστόρημα, ἄφησε ξεπίτηδες μερικὰ τυπογραφικὰ λάθη καὶ προκήρυξε ἀμοιβὴ γιὰ ὁποιους θὰ τὰ ἔβρισκαν ὅλα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀναγκάζε ὅλους τοὺς ἀναγνώστας νὰ διαβάσουν τὴν πρώτη συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος καὶ νὰ τὸ παρακολουθήσουν. Ἦταν δηλαδὴ ἕνα εἶδος ρεκλάμας. Ἀλλὰ ἐγώ, σ' αὐτὴ τὴν ἐξύπνη ρεκλάμα, εἶδα ἕνα εἶδος Διαγωνισμοῦ πολὺ ὠφέλιμου γιὰ παιδιά. Καὶ τότε προκήρυξα τὸν πρῶτο Διαγωνισμὸ τυπογραφικῶν Λαθῶν, ποὺ εἶχε τόση ἐπιτυχία. Αὐτὰ γιὰ τὴν Ἱστορία.

Πῶς λύνονται οἱ γρῖφοι, ***Καλαμιά***; Πολὺ δύσκολο νὰ σοῦ πῶ μὲ δυὸ λόγια. Ὁ καλύτερος τρόπος εἶναι . . . ἡ πεῖρα. Νὰ συγκρίνῃς δηλαδὴ τοὺς γρίφους ποὺ δημοσιεύω μὲ τὴ λύση τους, ὡς νὰ ἐνωνόησης τὸ μηχανισμό. Γενικὰ ὁ γρῖφος εἶναι μιὰ γραφὴ συμβολική, μὲ εἰκόνες μαζί καὶ μὲ γράμματα, ποὺ συμπλέκονται ***ὡς ἤχοι χωρὶς ὀρθογραφία*** κ' ἀποτελοῦν μιὰ λέξη, μιὰ φράση. Π. χ: ζωγραφίζουν ἕνα ρολόϊ καὶ δίπλα ἕνα γουροῦνι. Τὸ ρολόϊ σημαίνει ***ὥρα***, τὸ γουροῦνι λέγεται ***σῦς***. Ἔτσι προφέρεται ἡ λέξη ***δρασις.*** Ἢ γράφουν ἕνα ***χρ*** καὶ δίπλα τοῦ ζωγραφίζουν ἕνα καρτί ποὺ λέγεται ***ἰστός.*** Τὰ δυὸ μαζὶ λέγουν ***Χριστός.*** Ἐμεῖς δὲν δημοσιεύομε γρίφους μὲ εἰκόνες (ζωγραφιές), ἀλλὰ μεταχειριζόμαστε σχήματα καμωμένα μὲ γράμματα ἢ ἀριθμούς, ποὺ πρέπει νὰ ξεδιαλυθοῦν. Π. χ: τὸ σχῆμα ***Σ ο Χ*** σημαίνει (ξξ, ο, χι) ***ἐξοχή. Ο λί*** σημαίνει (πέντε λί) ***Πεντέλη.*** Καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ συνηθέστερα:

ο
ο ο
ο τις
ο ο
ο

διαβάζεται: ***ἐν ο*** (μέσα σὲ ο δηλαδὴ) ***τις = ἑνότης.*** Ἐπίσης σχηματίζομε γράμματα ἀπὸ γράμματα ἢ συλλαβές:

Γ ρι
Γ Γ ρι ρι
Γ Γ ρι ρι ρι
Γ Γ ρι ρι

Τὸ πρῶτο, λάμδα, καμωμένο μὲ γάμμα, διαβάζεται: ***μὲ γὰ λὰ = μεγάλα.*** Τὸ δεύτερο: ***ἀπὸ ρι α = ἀπορία.*** Τέτοια πλήθος. Καὶ ἀκόμη πολυπλοκώτερα. Ἀμὰ ὅμως ξέρει κανεὶς τὸν τρόπο, δὲν δυσκολεύεται πολὺ νὰ τὰ διαβάσῃ.

Ἀγχιστρανταφυλλιά, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, εἶδες, σοῦ ἀνέκρινα. Γράφε μου λοιπὸν τώρα, διαγωνίζου κι' ἐσύ, ὅσο μπορεῖς, γιὰ νἀναπληρώσῃς τὸν καιρὸ ποὺ ἔχασες, ὄχι ἀπὸ ἀνοησία σου ὅπως λές, ἀλλ' ἀπὸ ἀρρέλεια. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Πραγματικῶς, ***Ἀτρόμητη Φοβιτσιάρα***, μὲ ἀποζημίωσε τὸ γράμμα σοῦ ὅσο ἐπρέπε ἀπὸ τόσον καιρὸ ποὺ εἶχα νὰ λάβω. Μοῦ ἄρεσε κι' ἡ φράση τῆς ἀρχῆς: «ἐπιτέλους ***ἔδειξε*** νὰ σοῦ γράψω!» Ἀλήθεια πόσα λέει σὲ ἡ γλῶσσα μας αὐτὸ τὸ ***ἔδειξε!*** Κι' ὅμως δὲν εἶναι παρὰ μιὰ . . . παρεξήγησι. Γιατί, μετάφρασέ το κατὰ λέξη, νὰ ἰδῇς ὅτι δὲν λέγει τίποτα: «ἐπιτέλους ***χρειάστηκε*** νὰ σοῦ γράψω». Τί χρειάστηκε; Ἤθελες θέβαια νὰ πῇς: «Γιὰ νὰ σοῦ γράψω ἐπιτέλους, χρειάστηκε νὰ περάσῃ τόσος καιρός». Αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθὴ χρῆση τοῦ ***ἔδειξε.*** Π. χ. «Διὰ νὰ νικηθῇ τόσον ἰσχυρὸς ἐχθρός, ***ἔδειξε*** νὰ ἐπιστρατευθοῦν πέντε κράτη». Ἀλλὰ ἡ κοινὴ γλῶσσα ἁπλοποίησε τὴ φράσι. Λέμε ***«ἔδειξε*** νὰ νικηθῇ, (ἢ νὰ ἔλθῃ, ἢ νἀπαντήσῃ, κτλ.) καὶ τὰ ἀγνοοῦμε ὅλα. — Σοῦ ἔστειλα τὸ φυλλάδιο ποὺ ἐζήτησες.

Αὐτά, ***Ταρταρίνε***, δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση μὲ τὴν ἀξία τοῦ μυθιστορήματος, ποὺ ἔχει τόσο ὡραία πλοκὴ κ' εἶναι πολὺ καλογραμμένο. Ἂν ὁ συγγραφεὺς δὲν ἐκθειάζει τὸν Κρόμβελ ἢ δὲν συμπαθεῖ τοὺς Πουριτανούς, λίγο μᾶς ἐνδιαφέρει. Εἶναι γιὰ μᾶς τόσο μακρυνὰ καὶ τόσο ξένα! Ἄλλωστε τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ μεταφράσθηκε καὶ στὴ Γαλλία, ποὺ εἶναι πιὸ θηρωκρατική κι' ἀπὸ μᾶς.

Τὸ ξέρω καλά, ***Ἀστραπόβροντο***, ὅτι τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας δὲν εἶναι πολὺ ἀνθηρὰ καὶ γι' αὐτό, — πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστο, — δὲν σκοπεύω νἀυξήσω τὸν ἀριθμὸ τῶν σελίδων μου μὲ αὔξηση τῆς συνδρομῆς. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ μόνο μὲ αὔξηση τῆς κυκλοφορίας μου· ὅταν δηλ. μὲ τὸ ξεσπάθωμα ἐγγραφοῦν πολλοὶ νέοι συνδρομηταί. Ἀλλὰ πότε; . . Ἔ, αὐτὸ σεῖς τὸ ξέρετε καλίτερα. Θέλω νὰ πῶ: ὅταν ἀποφασίσετε ὅλοι νὰ ἐγγράψετε ἀπὸ ἕναν τουλάχιστο νέον συνδρομητή, ἡ αὔξηση θὰ πραγματοποιηθῇ ἀμέσως.

Ἐγὼ νομίζω, ***Θέσπι***, ποὺ τὸ κανάν γιὰ τὸ καλό σου. Τὸ ταλέντο σου εἶναι ἀναμφισβήτητο. Ἕνα χρόνο νωρίτερα, ἕνα χρόνο ἀργότερα νὰ βγῇς ἀπὸ τὴ Σχολή, δὲν σημαίνει τίποτα. Ἔλαβε καὶ τὸ σκίτσο σου μὲ τὰ κρητικά, ὅπως χόρεψες στὴ γιορτὴ τοῦ Λυκείου. Τί ὡραῖο!

Ὁ ***Φοιτητὴς*** μοῦ γράφει: «Τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλὶ*** ἔχει ὅλως διόλου ἀδικο νὰ λέῃ ὅτι ὁ κ. Φχίδων τὴν παράστησε ὡς... ἠλιθία. Ἀπεναντίας, ἐγὼ ποὺ παρακολούθησα μὲ μεγάλη προσοχὴ τὴ συζήτηση, γιατὶ συνέπεσε νὰ συμφωνῶ μὲ τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλί***, σχηματίσα τὴν ἰδέα ὅτι εἶναι ἕνα ἐξυπνότατο κορίτσι, μελετημένο καλὰ καὶ ποὺ ξέρει νὰ ὑποστηρίζῃ ὅ,τι θέλει μὲ σκέψεις ἐπιχειρήματα. Καὶ νομίζω ὅτι ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ παρακολούθησαν τὴ συζήτηση, τὴν ἴδια ἰδέα ἐσχημάτισαν». Μ' αὐτὸ εἶπα κι' ἐγώ.

Ὡραία Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑδδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: ***Δόρδος Γκλένερβαν, Ἠλιόλουστη, Μήδεια, Κική, Β. Τσαπαλήρα, Γασκῶνος, Θεία Βέλαλία, Ἀετὸς τοῦ Πόντου, Ἀνάνθινο Ρόδο, Ἄστρον τῆς Ἐλπίδος, Ἀμαρυλλίς, Ἡρωϊκὴ Φέσσα, Ἀφροδίτη Καρίτση, Ἀεδώ, Ἐρείκη, Γκλόρια, Ἀλαφραΐσκιωτη, Νάρκισσος*** καὶ ***Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ.*** Ἐξετελέσα τὶς παραγγελίες των καὶ, ὅσο ἔχω τόπο, θὰ τοὺς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Τὸ Φεγγάρι καὶ τὰ Ἄστρα» τοῦ ***Χρυσάνθεμου.*** Αὐτὸ εἶναι ἕνα πολὺ ὄμορφο κομμάτι, ποὺ θέλει ὅμως ξαναχύσιμο. Γιατὶ δὲν διατηρεῖται παντοῦ ἡ προσωποποίηση τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τῶν ἄστρων· καὶ γιατὶ στὸ τέλος ὁ ἥλιος τὰ χαλνᾷ. — «Ἐντυπώσεις ἀπ' τὴ ζωή» τοῦ ***Γορδίου Δεσμοῦ.*** Ὁ τίτλος δὲν ταιριάζει. Δοκίμασα νὰ τὸν ἀλλάξω, ἀλλὰ δὲν βρῆκα πιὸ ταιριαστόν. Ποῦ θὰ πῇ ὅτι τὸ κομμάτι ἔχει κάτι τὸ ἀκαθόριστο ἢ τὸ συγχαγμένο. Ὑποθέτω ὅτι ὁ μεγάλος πρόλογος τὸ κακταστρέφει. Ἔπρεπε νὰ περιορίζεται στὸ παιδί. — «Ὁ Μαλαμόρδας» τοῦ ***Νικηφόρου.*** Καλογραμμένο, ἀλλ' ἀκατάλληλο γιὰ μᾶς. Εἶναι μᾶλλον ἕνα χρονογράφημα γιὰ μεγάλους. — «Διὰ νὰ ἔχῃ μίαν θέσιν πλησίον τῆς πυρᾶς» τοῦ ***Μαστροχαλαστῆ.*** Παιζήγωστο. — «Ἀσπλαχνε Χάρε» τῆς ***Γενοβέφας.*** Πολὺ

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1928. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ. εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κυπριώτικη Δορκάς, κ. (...). Λάφι τῆς Ἀρτέμιδος, κ. (...). Ὀρφανούλα, κ. (!!!;;;). Μπουμπούκι, κ. (ΧΠ). Ἀβροπούπουλη, κ. (ΤΟΚ). Ραμουντζίκο, κ. (20+20=19). Βελουδένιο Τριαντάφυλλο, κ. (ΜΙ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Πολύφημος, ἀ.

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Κοσμοχαλάστραν*** (τὰ ἔλαβα· σὲ συγχαίρω γιὰ τὸν βαθμό· περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὸ Καλαμάκι·) ***Κύριον Χ.*** (τὸν τρόπο ποὺ διαβάζεται ἡ Ἐπιγραφή, θὰ τὸν βρῇς μόνος σου· ἂν σοῦ τὸν πῶ, εἶναι σὰ νὰ σοῦ πῶ τὴ λύση·) ***Νίκην τοῦ Παιωνίου*** (ναί, πολὺν καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς· σοῦ ἔστειλα 6 τετράδια· καλῶς νὰ ἔλθῃς στὰς Ἀθήνας· ἔκαμες πολὺ καλὰ νὰ προτιμήσῃς τὴ γλῶσσα σου·) ***Χαμένε*** (θὰ τὸ εἶδες καὶ στὴν σχετικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος· ὁ κ. Ἀλ. Βεγόγλου, ὁ βραβευμένος διηγηματογράφος τῆς «Νέας Ἑστίας» εἶναι ἡ παλιά μας· ***Σμύρνη*** ναί, τὸ Χίλιο-Μόριο γιὰ τὴν Κυριακὴ μπορεῖς νὰ τὸ πάρῃς ἀπ' ὅπου θέλεις, μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἀνέκδοτο μεγάλου ἀνδρός· ἀλλὰ ἀστεῖο, νόστιμο, νὰ γελᾷ κανείς·) ***Βίλιαναν*** (σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ «πρῶτο» ἄριστα· μὰ μποροῦσες νὰ μὴ τὸ γράψῃς σὲ μένα;.. τὸ Πάνταθλο, εἶδες, δὲν ἔχει καμμιὰ μετάφραση·) ***Ἡρωϊκὸν Λάβαρον*** (αὐτό, εἶδες, σου ἐνέκρινα· χαίρω ποὺ σὲ διασκεδάζουν τόσο τὰ φυλλάδιά μου· ἔστειλα χαρτὶ λύσεων·) ***Μίτσαν Ι. Κουντουρᾶ*** (ἔκαμες πολὺ καλὰ· ἐλπίζω νὰ πάρῃς γρήγορα καὶ ψευδώνυμο· σοῦ ἔστειλα τοὺς δύο τόμους ποὺ παρήγγειλες·) ***Νίκον Χατζηγεωργίου*** (ἔστειλα τὰ 6 φύλλα·) ***Ρασκουτὶν*** (τὰ Εὔσημα αὐτὰ τοῦ 1928 ποὺ τάποτελέσματά των θὰ βγοῦν τὸ 1929· ὁ Ὀδηγὸς δὲν ἐδόθη ἀκόμη·) ***Νίκον Τσακουμ.*** (καλὲς οἱ ἀσκήσεις σου ἀλλὰ λίγες· ἴδες τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ στὸ 21ον φυλλάδιον·) ***Κρουσταλλένιαν*** (κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα ἔχω ἀκόμα τόσα πολλά, ὥστε δὲν ξέρω πότε θὰ ξαναρχίσω νὰ δέχουμαι· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια·) ***Ἀναγεννηθεῖσαν Ἑλλάδα*** (ὡραῖο τὸ γράμμα σου γιὰ τὰ δυὸ Διαπλασόπουλα ποὺ γνώρισες· τὸ ἔδειξα καὶ τοῦ Ἀνανία ἀφοῦ μιλήσατε γι' αὐτόν·) ***Ὑποπόμητα τοῦ Ἀθμόνου*** (ἡ θέλησή! εἶναι τὸ μόνο γιατρικὸ κατὰ τῆς τεμπελιᾶς;...) ***Γλυκομίλητην*** (χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ· ἔστειλα·) ***Ροζίταν*** (ναί, νὰ στείλῃς· γιὰ ὅλες τὶς Ἀγγελίες ἡ ἴδια διατίμηση ἰσχύει·) ***Τζὰκ*** (δὲν βρίσκω πρακτικὴ τὴν πρότασή σου·) ***Δαφνοστεφῆ Ὀλυμπιονίκην*** (ἔλαβα· εὐχαριστῶ· ἔστειλα· θὰ τὸ διαβάσω·) ***Σπιρτόξυλο*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Ἀντιγόνην*** (τὸ ἔλαβα·) ***Λιάναν, Βοσκορίτην, Πάνθειαν Ἀβραδάτου, Πολύφημον*** κτλ. κτλ.

Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, Μικρὴν Κοντέσσαν, Πιτσιρίκον τοῦ Ἀγρινίου, Ἀμίμητον Γελωτοποιὸν (ἔστειλα·)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβε μετὰ τὴν **1 Αὐγούστου** θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 240ου Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δέχονται μέχρι 4 Ὀκτωβρίου.

547. ***Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος***

Ἀρχίζω νὰ μετρῶ
Καὶ ὤ, τί θάμμα!
Σὲ γυνῶ στὸ λεπτὸ
Χωρὶς πανὶ καὶ ράμα.

Ρασπουτὶν

548. ***Συλλαβόγριφος***

Μοῦ χάρισαν δυὸ νότες
Τὶς ἔνωσα καὶ τότες
Σχημάτισα ὑλικὸ
Γι' ἀσκρόρρουχα καλό.

Κύρα-Κυραλίνα

549. ***Στοιχειόγριφος***

Στὸ Αἰγαῖο τόσην ὥρα
Νὰ τὴν εὕρω πολεμῶ·
Στὸ Αἰγαῖο εἶναι καὶ τώρα
Ποὺ τῆς κόβω τὸ λαιμό.

Γαριβάλδης

550. ***Μεταγραμματισμὸς***

Ἀπὸ πουλάκι ὡραῖο καὶ ζωηρό,
Ἀντοῦ ἀλλάξῃς τὸ λαιμὸ μονάχα,
Δέντρο θὰ γίνῃ πάντα θαλερὸ
Καὶ μυρωδάτο — ἀλλὰ ποιὸ τάχα;

Ἐμμ. Π. Κασιμάτης

551. ***Ψαρονόκκαλον***

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * * *
* * * * *
* * * *
* * * *

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγινώσκωνται: ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀρπακτικὸν πτηνόν, κηλίς, νῆσος, προηγεῖται τοῦ πυρετοῦ, μυστήριον, εὐωδιάζει, μόριον ὑγροῦ.

Γενοβέφα

552. ***Κρυπτογραφικὸν***

1 2 3 4 5 6 7 1=Μέγας ἀνὴρ
2 3 7 1 =Δὲν εἶν' ἐδῶ
3 6 5 5 2 =Ἀρχαία πόλις
4 3 5 4 1 =Φονεύει ἡρῶπης
5 2 3 7 1 =Κάτοικος Β. Εὐ-
6 3 2 1 7 =Ἐπίρρημα τόπου
7 4 1 =Τρώγεται

Καλαμιὰ

553. ***Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος***

— Κική, νὰ τὸ μέρος ποὺ πολεμοῦσες τὸ πρωὶ νὰ βρῇς στὸ χάρτη.
— Ποιό;
— Σοῦ τὸ εἶπα;

Ἀφροδίτη τῆς Μήλου

554. ***Ποικίλη Ἀκροστιχὶς***

Τὸ πρῶτον τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθεξῆς, ἀποτελοῦν πτηνόν:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 2, Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης· 3, Ἀρχαῖος νομοθέτης· 4, Χώρα τῆς Ἑλλάδος· 5, Θεά· 6, Θεός· 7, Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου.

Καλάμιος

555. ***Φωνηεντόλιπον***

τν - χρ - νβ - τλλ - κτ - δ - τ - πρσπ

Ἀθανάσιος Διάκος

556. ***Ἰνδικὸς Γρῖφος***

η0 (ἄρθρον) — ζ2 (οὐσιαστικὸν) — δ2 (σύνδεσμος) — ε4 (ῥῆμα) — μ10 (οὐσιαστικόν).

Κόρη τῶν Ἀθηνῶν

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

557. *Devinette*

Qu'est-ce qui est toujours devant vous et que vous ne pouvez jamais voir?

Ἐθνικὴ Πίστις

558. *Sans Voyelles*

n - * - svnt - bsn - d - n - pls - ptt - q - s

Κων. Χ. Γρέλλιος

559. *Sans Consonnes*

â - o - a - o - a

Proverbe connu.

Ραδοδάφνης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 21

303. Πρόβλημα (πρό, βλῆμα.) — 304. Λαύριον-αὔριον. — 305. Σίμων - Κίμων. — 306. Ὁ Μάρκος, ἡ μάρκα, τὸ μάρκον. — 307.

Σ Α Σ Σ
Ο Ι Ι Ω
Τ Ο Ν Ν
Ο Ι Ρ Π Ρ Ε Ι Ε
Ν Τ Ο Μ Ρ
Ο Τ Ε Ω
Σ Ε Α Ν

308. Οἱ χωρισμοὶ δὲν εἶναι χωρὶς μῆ, αἱ ἑνώσεις εἶναι χωρὶς μῆ. — 309-313. Διὰ τοῦ Μ: ***ὕμνος, μάγος, μύλος, ἄμνός, μωρός.*** — 314. ΡΑΦΑΗΛ ("ΕβΡος, ΓιβρΑλτάρ, σίΦων, ΚαλΑμαι, σελΗνη, ὅαΛος.) — 315. Βουνὸ μὲ βουνὸ δὲ σμίγει. — 316. ***Ὅ,τι σπείρῃς θὰ θερίσῃς.*** (ὁ τ' εἰς πῦρ, εἰς θαθ ἔρις, εἰς.) — 317. RIEN DE TROP (R-abat, I-ode, E-loge, N-acre, D-ance, E-table, T-elle, R-age, O-dette, P-ile.) — 318-320. 1, Ἁρμονία (art, mont, y, a.) 2, Σαγσελῶρ (cent, c'est l'or.) 3, Ροζαλία (Rose, à, lit, a.)

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1927) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 34 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. ***30*** καὶ ραμμένος δρ. ***35***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. **6** (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν **10** λέξεων **80** λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. **1**.
Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. **3**.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ΚΗ' — 639/

ΒΟΛΙΩΤΙΚΗ ΤΡΕΛΟΠΑΡΕΑ

Συντρίμμι=Χαράλαμπος Νέζος· Στεργνὸ Χαμόγελο=Γιῶργος Παπουτσάνης· Ἴασων=Κωνσταντῖνος Κακούρης· Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ, Ἀνεμώνη=Ἐλλη, Νίκη Μητακίδου· Γαλανόλευκο Κῦμα=Κώστας Μακρῆς (Γκιώνης)· Ξανθὴ Λεσβιοπούλα=Ρίτσα Μακρῆ· Γλυκομίλητη=Ἐλισσάβετ Βούρλα· Φιρφιρίκος=Ἀφεντουλίδης· Κόρη τοῦ Βουνοῦ=Μέλα Πανουργιᾶ· Βαλέντσια=Κεφάλα· Χαροῦμενη=Ἀκακία· Τρελὸ Φοιτητάκι=Κωνσταντινόπουλος· Ἐλαφίνα=Μαρία Διαμαντίδου· Καλαμιὰ=Θεμιστοῦ· Μοντιάνα=Θεοδωρίδου· Δοῦς τοῦ Ἀθμόνου=Ἀθανάσιος Κωνσταντινίδης· Ἀστερίσκος=Θαλασσινὲς Ζωγράφος=Τάλιας· Ξενιτεμένος Κεφαλλὴν=Ἐξυπνος Βλάξ=Μαζαράκης· Ἐγὼ=Μικρὸς Γυμνασιόπαις=Νανάκης Δαράτος· Μυρόλουστη=Βούρλα· Ξάνθιππος=Ξανθόπουλος.

Σᾶς ἀρέσει; Θὰ ἐξακολουθήσουμε.

Ἀποκαλύψεων: **Ἠλιοστάλαχτη**

/ΚΗ' — 640/

Ζερβοῦ Θεμελίνα, ποιὰ ἡ Δ/σίς σου;

Ἄννα Δεσύπρη.
Σοφία Σταματιάδου

/ΚΗ' — 641/

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλες τὶς Διαπλασοπούλες. Δ/σίς: Καλαμιὰ ἔνα, Πλάτρες Κύπρου.

Καλαμιὰ

/ΚΗ' — 642/

ΒΟΛΙΩΤΙΚΗ ΤΡΕΛΟΠΑΡΕΑ. Τμῆμα ἀντιπροσωπειῶν: Ἀντιπρόσωπος Θεσσαλίας: Δάμων.

Ἀντιπροσωπεῖαι: **Ρέα**

/ΚΗ' — 643/

Πολὺ θὰ μ' ἐξαρισοδσε ἕνα τετραδάκι τῆς Ἠλιόλουστης. Δ/σίς: (ΚΗ'—603).

Μυρόλουστη

/ΚΗ' — 644/

Παρακαλῶ ὅσα Διαπλασόπαιδα μοῦστειλαν Μ. Μ. νὰ μὲ συγχωρήσουν γιὰ τὴν ἀργοπορία μου. Μὲ ἤμουν ἄρρωστη.

Ἐπίσης ὅσους θὰ ἔχουν τὴν διάθεσι νὰ μοῦ στείλουν τετραδιάκια παρακαλῶ ἀπὸ ἀρχὰς Σεπτεμβρίου.

Γαλανομάτα

/ΚΗ' — 645/

Κλεφτόπουλο τοῦ 21 — Γρηγόρης Παπαστρατῆς... Εἰς ἀνταπόδοσιν!! ἀκοῦς;;

Γαλανομάτα

/ΚΗ' — 646/

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ παιδιὰ ἡλικίας τῶν 15 ἐτῶν. Δ/σίς: Χρυσοβαλάντου Σωτηρίου διὰ **Μοκοκό**, Χαλκίδα.

/ΚΗ' — 647/

Κανένας **Καλάμιος** δὲν μοῦ ἀπάντησε εἰς τὴν (ΚΗ'—540) ἐρώτησίν μου, ἐγὼ ὅμως περιμένω ἀκόμη. — **Μικρὸ Ναυτόπουλο, Νερόμυαλε**, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια μέσον Διαπλάσεως; Νὰ περιμένω;

ΚΑΛΑΜΙΟΣ

/ΚΗ' — 648/

Ἐξυπνη Γατοῦλα, χρειάζεσαι σκολάκι γιὰ ἀνιχνεύσεις; ὄχι Πεταλοῦδα.

Ψυχὴ τῆς Λέσβου

/ΚΗ' — 649/

Τρελλοκάριτσο, Ζοζεφίνα: Νά, χά! τὴν πάθατε. Βολιωτάκι δὲν εἶναι Ζούλιας οὔτε Ἀρλεκίνος εἶναι Παιδόπουλος (Δίπλα—Βέβαια). Νὰ περιμένουμε ἀπάντησι κι ἀπὸ σᾶς στὸν (ΚΗ'—426) διαγωνισμό;

Βολιωτάκι, Ἀρλεκίνος

/ΚΗ' — 650/

Γενναία Σπάρτη, δὲν ἔλαβα. Ποιὰ ἡ Δ/σίς σου;

Ἀκακία

/ΚΗ' — 651/

Μελαχρινοῦλα μου χρόνια πολλὰ γιὰ τὴ χρυσῆ γιορτοῦλα σου.

Σαμιωτοπούλα

/ΚΗ' — 652/

Μακεδών, ποιὰ ἡ Δ/σίς σου;

Σαμιωτοπούλα

Ξεσπαθώνετε γιὰ τὸ Δωδεκασέλιδο!

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι